

Štev. 11.

Entered as Second-Class Matter July 5th, 1903, at the Post-Office
at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879

Chicago, Ill., 15. marca 1912.

Kdor ne misli svobodno, se ne more
boriti za svobodo!

Leto XI.

Razgled po svetu.

SVETOVEN PREMOKARSKI
ŠTRAJK?

London, 14. marca. — Danes se nadaljuje pogajanja med voditelji štrajkarjev in premogarskimi baroni. Cela Anglija gleda na ta pogajanja z novim upanjem. — Vse želi miru in spravi; skoro 2 milijona delavcev je brez dela; tovarne pa še vedno odpuščajo delavce, ker premanjkuje premoga. Skoda je skoraj nepreračunljiva. Danes in včeraj so trajala pogajanja čez 6 ur, a še se neve, kake uspehe je zaznamovati. Če ne pride med delodajalce in delavskimi voditelji do sporazuma, se bo moral štrajk končati sodnijskim potom. Pogajanjem prisostvuje ministerski predsednik Asquith, ki z vso vmeno deluje na zblizanje sovražnikov.

PO CELEM SVETU.

Anglija. — 2,000,000 rokodelcev v Britski je brez dela. Pomankanje povsod. Premogarji štrajkarji se zadržijo nad vse mirno in prav po angleško gentlemansko. Nemčija. — 265 premogokopov na štrajku; skoro vsi pripadajo socialistični stranki. Francija. — Premogarski štrajk, da pokažejo vladi svoje nezadovoljstvo nad staro zavarovalnim penzijskim zakonom. Zjed. Države. — 140,000 premogokopov zaštrajka, če operatorji ne privolijo v povišanje mezde.

Tudi v Belgiji.

Brisel, 12. marca. — Pričakuje se z vso resnostjo, da v teku nekaj dni izbruhne in na Belgijskem generalni premogarski štrajk. — 45,000 delavcev, ki pripadajo raznim organizacijam v deželi je pooblastilo zastopnike, da delujejo nato, da se jim poviša plača za 15 odstotkov. — Premogarji okraja Charleroi povdarjajo, da je radi angleškega štrajka premogarjev, povpraševanje po belgijskem premogu jako poskočilo, ter so lastniki premogokopov tudi premog znatno podražili, delavci morajo delati pa za isto plačo. Jako domljivo je, če bodo delodajalci dovolili delavcem povišanje. Na drugi strani bodo pa družbe jako odškodovane če ne ugrade delavcem, ker imajo več pogodb z angleškimi družbami, da jih preskrbujejo v času štrajka z premogom, drugače so prisiljeni plačati visoko odškodnino, če se pogodba kako ne izvrši. —

JUŽNI RT ODKRIT.

Kristjanija, Norveško, 10. marca. — Veliko veselje vlada v glavnem mestu Norveške. Roald Amundsen je brzojavil, da je odkril južni tečaj. Norvežani poznajo svojega moža predobro, da mu ne bi zaupali. Pa ne samo njegovi rojaki, temveč cel svet veruje, da je hrabri in učeni sin severa odkril južni rt. Brzojavka Amundsen-a je odpisana iz Hobart, Tasmanija in se glasi: "Dosegel pol 14—17. dec." S tem pove, da je ostal tri dni na odkriti zemlji v svrhu študiranja pola.

Norveški državni parlament je poslal pogumnemu kapitanu čestitko. —

Tudi Anglež Scott je poročal, da je dosegel južni rt, a Norvežanu se daje prednost.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:	
za \$ 10.35	50 kron.
za \$ 20.50	100 kron.
za \$ 41.00	200 kron.
za \$ 102.50	500 kron.
za \$ 204.50	1000 kron.
za \$ 1020.00	5000 kron.

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačati brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najprilicneje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.

82 Cortland St., New York
104 St. Clair Ave., N.E. Cleveland, Ohio

ROKA PRAVICE.

Varšava, Rusko - Poljska, 10. marca. — Obsodba nad patrom Mačohom in njegovo ljubico je izrečena. Pater Mačoh, ki je umoril svojega brata in zapravil samostansko premoženje Cestehovske poti božje, in vganjal najnesramnejše orgije v istem samostanu s svojimi duhovniškimi bratci, je bil obsojen v 12 let težke ječe, njegova ljubica pa v 2 leti ječe. Vsekakor je kazen mila in jako majhna, ker je rim. duhovščina delovala na vse kriplje, da svojega sina reši vislic.

Helena Ostranska, ki je pomagala kutarju okraši katedralo, se je dobro zagovarjala in izpovedala, da jo je v zločin zapeljal pater Mačoh in tudi dokazala svojo trditve. — (O procesu prinesemo morda daljšo razpravo, op. ured.)

Udarec za vlado.

London, 10. marca. — Angleško vlado je zadel težak udarec, ki jasno kaže, kam vodi pot organizirano delavstvo. Pri volitvah za parlament je v Južnem Manchesteru nastopil kot kandidat vlade Sir A. A. Haworth, in bil od unijskih delavcev popolnoma porazen. Vršila se je ožja volitev že šest let v tem okraju, ker se nekateri delavci še niso zavedali svoje dolžnosti. Zmagi je pa sedaj pripisovati gotovo velik štrajk premogarjev, za katere je vlada tako malo skrbela. Pred je imela vlada v tem okraju 2452 glasov večine, danes je pa delavska stranka zmagala z 579 glasi večine!

Prezident Yuan prisegel.

Peking, 10. marca. — Danes, ob 3. uri popoldne je drugi prezident velike kitajske republike, Juansikaj, prisegel na ustavo nove ljudovlade. Nov prezident je imenoval Tang Shao Yi, premierom novega ministrstva in Wu Ting Fanga, ministrom justice.

Upa se, da se bo modremu Yuansikaju posrečilo vzdigniti mlado republiko do pričakovane višine. —

Dardanele zaprte.

Carigrad, 10. marca. — Forta je izdala na vse velesile razglas, da so od sedaj Dardanele (važna in edina morska cesta v Črno morje, na drugi strani Marmora in Egejsko morje, op. ured.) ponoči za vse parobrodstvo zaprte.

Posledica italijansko-turške vojne. —

Konkurenca Ameriki.

Riga, Rusija, 10. marca. — Tukajšnji in peterburški kapitalisti so ustanovili v tem mestu velike tovarne za izdelovanje mašin za poljedelce, da tako pričnejo konkurirati z Amerikanci, ki so sedaj celo Rusijo in Sibirijo preskrbovali z gospodarskimi stroji. Vlada bo nova podjetja gotovo podpirala.

Tudi v Avstriji.

Dunaj, 9. marca. — Iz Briksa na Češkem se poročila, da organizirani rudokopi celega vzhoda Češke, stopijo v štrajk, če se jim za 25% ne poviša na plači.

Tej zahtevi po povišanju pripisujejo tukajšnji krogi tujim štrajkom, posebno generalnemu štrajku angleških rudokopov.

Premogokopi severozapadne Češke so že stavili svoje zahteve delodajalcem, in ker so dobro organizirani se pričakuje, če jim delodajalci ne dovolijo koncesij, velikega izbruha. Vrše se pogajanja za mir, a ne kažejo veliko na kak uspeh. —

VELIKA ZMAGA.

Rim, 13. marca. — Vladno se poročila iz vojnega ministrstva, da so včeraj Italijani pridobili veliko zmago pri mestu Bengaci in pobili 1000 (!!) Turkov in Arabcev, Italijani so imeli samo 29 mrtvih (!!!) in 62 ranjenih. Nadalje so Italijani dobili v svoje roke dve jako važne postojanke po enodnevem hudem boju.

Razne novice.

GOMPERS HOČE V KALNEM
RIBARITU.

Razprava in preiskava o štrajku tekstilnih delavcev v Washington-u je prinesla marsikaj črnega, in za naše pobožne kapitaliste marsikaj neljubega na dan.

Sam. Gompers, predsednik Am. Fed. of Labor je imel tudi svoj govor in se izrazil v prid Bergerjeve resolucije (kaj je vendar "doprinesel"?)

Toda stolopredsednik v Beli hiši dobro vé, komu da besedo. Vzel so Bergerju besedo in jo dali Gompersu, "naj tudi on kaj govori". In Samuelče je govoril — cele dve uri larifari, o Am. Fed. of Labor, o vsem —: samc o trpinah in groznih razmerah v katere je kapitalizmus vklestil ameriško delavstvo, je molčal. Ravno sedaj, ko kapitalistična milica pobija mirne državljane, ko se politične kohorte pripravljajo za nove volitve, so pričeli z Gompersom na čelu nanovo ljudstvo klorformirati in vezati. "Vidimo, kakor gre v Lawrence, Mass., nezgodni delavski masi pod kapitalističnem redu", je rekel Berger, "vidimo boj obupa — boj proti gladi, potrebi in vboštvi. Tam, kjer baroni privlečejo iz krvi in življenja delavcev milijone, tam stoji danes 35,000 mož, žena in otrok v uporu. Nobeno pero, noben jezik ne popiše grozote vboštva, in tu pred nami vidimo človeka, ki je prezident delavcev, ki se pa v dve ure trajajočem govoru ni niti z eno besedo zavezal za ljudi, katere bi moral ščititi. Gospoda moja! Ali je to prostor, kjer se naj govori o delu in zmognostih gospoda Gompersa, ali je tu preiskava štrajka!"

In predstavljajmo si dolg obraz Gompersa, ko mu je edini delavski zastopnik v kongresu v Washingtonu, zalučal v debelo bučo tako resnične in vdarjajoče besede! Slava, ljudskemu poslancu! —

Udarec za inozemske delavce.

Washington, 13. marca. — Radi razkrinkanja pri preizkavi štrajka tekstilnih delavcev v Lawrence, Mass., pride gotovo do velike izključitve inozemskih delavcev, ki iščejo zaslužka v Ameriki. Seňator Lodge je sestavil bill, po katerem se bo debelo naseljevanje, cenih delavcev v Ameriko omejilo. Senat bo v teku par dni bil gotovo potrdil.

Vodniki Am. Fed. of Labor so soglasni v tem, da se popolnoma izključijo tisti naseljivci, ki ne prestatno izkušnje, t. s. p., ki ne znajo čitati in pisati svojega materinega jezika. Oni pravijo, da volnjeni in tekstilni magnati potrebujejo visok tarif na domači izdelki, ker s tem ščitijo ameriškega delavca. Skozi veliko importiranje delavcev iz stare domovine, je pa standard zaslužek domačega delavca padel na nivo, ki ne da Amerikancu živeti, ker oni ne morejo delati za isto plačo kot inozemci.

Trusti zoper.

Trustovski tvorničarji bodo senatorja Lodge bill jako pobijali in zna priti do senzacionalnih debat v kongresu in senatu. Pa tudi trusti jeklene in železne industrije, bodo proti izključitvi inozemskih delavcev, ker, kot oni govorijo, proti njihovi industriji govin, če se se prepreči nadaljno importiranje tujzemskih delavcev.

Tudi transatlantične pomorske družbe, posebno nemške prevozne družbe, proti sprejetju Lodge bill jako delujejo in izjavljajo, da jim s tem yzame vlada polovico dobička. Če se bo pa novi zakon le sprejel, bodo največ prizadeti Italijani, judi, Madjari, Azijati in Slovani, ko je n. pr. pri francoskih, angleških, nemških in škandnavskih delavcih malo analfabetov.

(V boljše umevanje čitatelje članek na 4. strani, op. ured.)

Za nov stroj Linotype.

Dolinar Anton \$1.00.

ŠTRAJK PORAVNAN.

Denver, Colo.

Štrajk premogarjev, ki je trajal skoro dve leti v severnem delu Colorado države, je bil potom dolgih pogajanj, kakor poroča United Mine Workers Journal, od uradnikov 15. distrikta od U. M. W. of America in z uradniki American Fuel Company, zaključen, kolikor se tiče osem jam om. velekapitalistične družbe. Rezultat poravnane štrajka je ta, da se je v Louisvillu in Lafayette povrnilo zadnji teden okoli 300 premogokopov zopet na delo in skoraj tisoč mož se bo povrnilo na severu v delo v teku prihodnjih deset dni.

Kakor poroča U. M. W. "Journal", so delavci dosegli 3 odstotno povišanje od tone prēmoga (on the run-of-mine) in 5 odstotkov zvišanja od dnevnega dela. Delavci so zahtevali 5.55 c. povižbe na vsem delu.

Vedno stari Gompers.

Washington, 14. marca. — Samuel Gompers, predsed. Am. Fed. of Labor, je proteste radikalnih elementov v delavski organizaciji popolnoma prezrl, in je kot podpredsednik "National Civic Federation" zopet nastopil kot samostojni kandidat in tudi bil izvoljen. Ex-mayor Seth Low od New Yorka bil zvoljen predsednikom. "Gompers se ne preobrne, dokler ga delavstvo samo ne zvrne."

Železničarske potrebe.

Železničarji na Harrimanovih železnicah se zopet nevarno gibljejo. Na 15. aprila so sklicali sestanek vseh delegatov, ki reprezentirajo delavce petdesetih železniških družb zapadno od Chicago. Kongres se bo vršil v Kansas City.

Priznani organizatorji so se izrazili, da ameriška organizacija železničarjev ni tako močno kot ona delavcev angleške unije. Zmagajo angleških železničarjev je pripisovati dobri organizaciji in disciplini štrajkujočih železničarjev. Če hočejo am. železničarji, posebno oni na Harrimanovih železnicah uspeha v svojem boju, morajo posnemati angleške tovariše. Danes železničarska organizacija v Ameriki ni še tako močna in disciplinirana, da bi bila v stanu proglasiti splošen štrajk.

Napredek delavske organizacije.

Iz čikaških delavskih krogov prihajajo vesela poročila: prišlo do zveze med premogarji, železničarji, delavci v jekleni industriji in delavci v poslenimi pri plovbi na velikih jezerih. Združitve štirih tako važnih industrijskih strokov bo usodopolna za delodajalce katerekoli industrije, kajti vsako odrekanje opravičenih delavskih zahtev bi bilo nemogoče. —

7000 na delu.

Gary, Ind. — 7000 mož je zopet uposlenih v tukajšnjih tvornicah jeklenega trasta. Tovarne delajo z vso paro, edina izjema je oddelek za tračnice.

Koliko časa bo to trpelo, se ne ve. —

O, dežela hinavščine!

Tuscola, Ill., 12. marca. — Prvič v zgodovini tega mesta, so bile včeraj tukaj mestne predvolitve otvorjene z molitvijo. "Reverend" J. M. Hoel, pastor Kristjanske Cerkve je molil z razprostrtimi rokami za ohranitev dobrih mestne uprave in volilni sodniki so poklekli pri tem in pripognili (z grehu obložene?) glave. Je v resnici za tuliti!

Prva žrtev.

Berlin, 13. marca. — Prvi mrtev štrajkar, kar se je proglasil štrajk premogarjev, se je danes pojavil v mestu Herne, ko je bil nek štrajkar vbit od enega stražnika.

Na Westfalskem je vse v uporu. Vlada je poslala ojačenja policiji. Vrše se po nekaterih mestih grozni tumulti; štrajkarji so razbili vse šipe, vse ulične napise in se tudi drugače nad vse uporno vedli. Čez sto štrajkarjev so zaprli. —

ŠTRAJK PRINESE ORGANIZACIJO.

Lawrence, Mass. — Industrijski štrajk v tem mestu je prinesel s seboj tudi idejo za unijsko organizacijo. Pa ne samo v tem mestu tekstilne industrije, temveč tudi po drugih mestih te države se razvija unionizem in smisel za strokovno organizacijo. Iz mnogih industrijskih okrajev prihajajo v glavno unijo združenih industrijskih delavcev pisma in zahteve, da se ustanovi po deželi nove unije, posebno v okrajih volnene industrije. Tovarnarji v Lawrence in celo baroni New England države, pozivljajo vse svoje pristaše, da ob "pravem času preprečijo atentat na delodajalce". Vse kaže, da se bojo kapitalisti bojevali z vsemi močmi in z vsemi sredstvi proti vsaki novi delavski organizaciji.

Se bodo že upognili!

Odloženo.

V zveznem sodišču v Indianapolis, Ind., se je pričel ogromni proces proti 54 delavskim voditeljem, ki so obdolženi, da so kršili meddržavne trgovske zakone, ker so prevažali iz eno v drugo državo dinamit, in katerega so uporabljali za dinamitiranje "Open Shops" v raznih teritorijih. Dolži se jih nič manj kot 100 razstrelb na neunijskih poslopih, mostovih in raznih drugih stavbah od leta 1905—1911 in to od države Massachusetts do Californije. Največ obtožencev je uradnikov International Ass. of Bridge and Structural Iron Workers.

Proces se ne bo vršil naprej sedaj, temveč je predložen na 1. oktober in prinese gotovo veliko senzacijo. —

Obiskali nas.

V spremstvu g. Martina Potokar nas je obiskal Anton Budna, ki se je vračal iz stare domovine v Gebo, Wyo., in ki je s seboj peljal rojaka Znidaršiča iz Pennsylvanije.

Pred par dnevi posetil nas je rojak Jereb iz Rock Springs, Wyo. ki si je ogledal razne farme po Michiganu, hoteč se tam naseliti kot farmar. V sredo jutro pa sta prišla rojaka Jože Znidaršič in Ivan Bradač, oba iz Aurora, Minn. Vračala sta se iz Missouri, kjer sta kupila vsak 120 akrov zemljišča.

Pobegnili z drugim.

Somerset, Colo.

Pozor Slovence! Naznanjam vsem Slovence, da mi je pobegnili žena 2. marca. Ušla je z nekim Hrvatom, Mike Radakovičem, 6 čevljev visok, star 21 let, brez brk. Pobegla žena Frančiška Dolene, je majhnih okroglih lic, 29 let stara, zgleda pa 24—25, Slovenka; govori tudi nemško in malo angleško.

Za popotnico je vzela svojemu možu 730 dolarjev, ker je menda težko po svetu hoditi brez denarja.

Ignac Dolenc,

Box 158, Somerset, Colo.

N. B. Kdor o pobegli v njen naslov, naj mi to naznani; posebno v to naprošam kot čl. dr. 52 S. S. P. Zveze, vse brate iste organizacije, za morebitne informacije.

Književnost.

Prejeli smo "Svobodno Misel" št. 1. V. letnik. Vsebinska te edine svobodnomiselne mesečne znanstvene revije je vsestranska. Obsega: Predgovor. — F. V. Krejči: Verstvo in moderni ideal človeka. — Ignat: Finančne kulise klerikalizma: 1. Klerikaleci in pravičniki. — Teodor Ostrý: Razlaga avstrijskega zakonskega prava in težnje po njegovi reformi. — N. V. Sweringen: Katera biblija je prava? — Svobodnomiselno gibanje. — Raznoterosti. — Književnost. — "Svobodna Misel" izhaja vsak mesec in stane za Ameriko K 4.— (75c). Uredništvo je v Pragi, Myslkova ul., Avstrija.

Ker je to edina revija te vrste v slov. jeziku, je slov. svobodnomisleem v Ameriki nadvse topla priporočamo.

ŠTRAJK DOBLJEN!

Lawrence, Mass., 13. marca. — Velikanski tekstilni štrajk je bil danes ob 11:30 skoro zaključen, ko je komite delavcev sprejel pogoje in povišanje plače, ponujane od Viljema M. Wood, predsed. American Woolen Company.

Zastopniki delavcev, uradniki Industrial Workers of the World, so danes izdali sledeče rezultate svojega pogajanja z delodajalci: V mnogih slučajih, so lastniki tovarne povišali 20%.

V petek, 15. t. m. stopi v veljavo nova skala in sicer:

"Vsi uslužbenci, ki so prej prejeli 9½ centa in manj na uro, dobe 2 centa povižbe na uro.

"Uslužbenci, ki so prej dobivali 9½ do 10 centov na uro, dobe od 1¼ centa na uro poviška.

"Uslužbenci, prej dobivajoči 10 do 11 centov na uro, dobe 1½ centa pobiljška na uro.

"Uslužbenci, ki so imeli 11 do 12 centov na uro, dobe od tega petka naprej 1 1—4 cente povižbe na uro.

Cent zvišanja.

"Uslužbenci, prej dobivajoči 12 do 20 centov na uro, dobe 1 cent na uro poviška. Ravnotoliko pobiljška dobe vsi tisti, ki so do sedaj prejeli 20 in več na uro.

"Vsi "job workers" dobe 5% poviška. Ves nadčas (overtime) bo plačan za čas in en kvoder."

Veseli in žalost.

Ta zmaga pa ne zadene samo tekstilne delavce v tem mestu, temveč tudi delavce države New England in New York in se je lahko veselilo 300,000 tekstilnih delavcev.

Po mestu je zavladalo velikansko veselje, ko se je čulo o zmagi štrajkarjev. Delavci vseh jezikov so peli "L' Internationale".

Štrajkarji so se pa tudi spomnili žrtve in mučnikov štrajka; žen, ki so umrle od krogelj soldateske in bile bite v obraz in prsa, ker so stale na straži in ob rami svojih mož in otrok. Nadalje so štrajkarji zahtevali, da se izpusti zaprtega vodnika in organizatorja štrajka od Ind. W. of the World, urednika Etter in njegovega tovariša Giovanni. Obljubili so, da neustrašena bojevnika postavijo pod varščino, ko hitro je štrajk končan. Nadalje se bodo štrajkarji in štrajkarice, zahvalili socialističnemu kongresmanu Victor L. Berger za njegovo veliko pomoč v največji sili in gotovo tudi njegovemu vplivu, da je prišel štrajk pred kongres in je cel svet zvedel o pasjih plačah in suženjskemu obdelovanju mož, žena in otrok v tovarnah tekstile.

Kaj so štrajkarji zahtevali.

Štrajkarji v Lawrence so zahtevali takojšnjo odstranitev policijske sile; 15 centno povišanje; podvojena plača za nadčas delo; odstranitev nagradnega sistema in črtanje črne pole (black-list) osebi, ki so delovale v štrajku.

Le organizirani delavci danes lahko kaj dosežejo. V organizaciji je moč! —

Listnica uredništva.

Naročnik, Cleveland, O.: Radi bi vedeli mesece v slovenskem; tu so: Prosinec = jan. Svečan = feb. Sušec = marec. Mali Traven = april. Vel. Traven = maj. Rožnik = junij. Mali Srpan = julij. Vel. Srpan = avgust. Kimavec = sept. Vinotok = okt. Listopad = nov. Gruden = dec. — Dopisi, ki niso bili v pondeljek v ured., pridejo v prihodnjo izdajo.

Frank Breger, 1602 E. Capitol ave., Springfield, Ill.: Prva točka Vas ne zadene in je Vaš papir O K. Kakor hitro pa dve leti pretečeti, si pa morate nabaviti nov papir. — V drugi točki je zakon le po nekaterih državah Amerike, ki dovoli voliti že s prvim papirjem. Dobrodošli!

Delavec, Ely, Minn.: Da se strinjate z dopisnikom H. S. T., nas prav veselijo in rečemo vam, da od pravice in resnice Gl. Sv. nikoli ne odstopi! —

Zahodna Bolniška Podporna Jednota.

RAVENSDALE, WASHINGTON.

Vstanovljena aprila 25. Inkorporirana 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK JERAS, Box 44, Taylor, Wash.
Podpredsednik: PAVE, KOS, Box 10, Ravensdale, Wash., Box 44.
Tajnik: FRANK TOSTOVRŠNIK, Taylor, Wash., Box 44.
Blagajnik: BLAŽ FELICIAN, Box 83, Enumclaw-Krain, Wash.

NADZORNI ODBOR:

JERNEJ SKRBINC, Issagah, Wash.
MARTIN MEŽNAR, Taylor, Wash.
MATIJA KOREN, Taylor, Wash.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUSTOSLEMŠEK, Box 1, Ravensdale, Wash.
JOHN PETEK, Enumclaw, Krim Wash.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. J. SHAW

Seja gl. odbora vsako zadnjo nedeljo v mesecu v Ravensdale, Wash., v dvorani Pavla Kos. Uradno glasilo je Glas Svobode.

Novo pristopli člani:

K dr. št. 1 v Ravensdale, Wash.: Anton Gore in Peter Petri.
K dr. št. 3 v Taylor, Wash.: Fr. Žolgar in Ivan Lamprečnik.

Odstoplo društvo.

Društvo št. 2 odstopilo meseca januarja 1912.

F. Tostovršnik, gl. taj.

DRUŠTVENI URADNIKI.

Društvo "Danica" št. 1 v Ravensdale, Wash.: Preds. John Arko; tajnik John Škufca; Frank Maurič, II. tajnik; blagajnik, Anton Logar.
Društvo "Sloboda" št. 2 v Cle

Elum, Wash.: Preds. Jakob Petkovšek; tajnik Anton Lučič; blag. Alojz Oman.

Društvo "Planinski raj" št. 3 v Taylor, Wash.: Preds. Martin Mežnar; tajnik Anton Span; blagajnik Frank Muzga.

Avstrijski Jugoslovani in morje.

Spisal dr. Karl Slanc.

Ako pogledamo v novejšje čase, vidimo, da je imel naš duhovnik dobro sree za svoje mlajše rojake in radodarne roke. On je marsikatero dobro glavico spravil v srednje šole. Deške konvikte je on zasnoval in zalagal in ti konvikti so bila dobra izgojevališča mladih ljudi tako dolgo, dokler ni nastopila v teh konviktih nestrpnost. Prej se ni vprašalo, da je odvisek kos kruha od tega, da mladenič postane bogoslovec, ali vsaj katolik, ki se vsaki dan ali teden spoveduje in gre k obhajilu, ali je vpisan v kak terejalni red, vprašalo se je le: fant, ali si lačen? In dalo se mu je jesti in vesel je bil darovalec, da se je storilo kaj dobrega mlademu človeku, ki gre bogočnosti naproti. V tem oziru se je izkazovalo zlato slov. sree, ki ga je najti sploh v Slovenih. — Marsikateri ubogi slov. kaplan je podpiral kakega dijaka na vseučilišču, ne da bi ga bil vprašal, ako je veren katolik. To vse je postalo drugače. Gospodarski razvoj se je tudi pri nas izkazal močnejšega ko druge moči. Majhni smo Slovenci. Razdeljeni že stoletja v štiri provincije in razdeljeni politično od Hrvaške in tudi Dalmacije, katero hočejo Dalmarci v svoj politični krog, — od deljeni smo nesrečno tudi po dialektu od drugih Jugoslovancev; obdani smo od treh strani od kulturnejših velikih tujih narodov, od Nemcev in Lahov ter tako res reveži. Prva zapoved našega življenja bi imela biti, da smo posvetnjaki in duhovniki edini v vseh nastopih, najsi je kdo še toliko prepričan o tem, da ni mogoča skupna hoja s kat. duhovnikom. Vsaj v parlamentu bi morali naši poslanci zastopavljati svoje posebne strankarske težnje. — To ni mogoče. Posvetni Slovenci smo sinovi časa, njegovo omiko so si prisvojili solani naši ljudje in časovno gospodarstvo, časovna omika upliva tudi na druge. Slovenci se ne moremo obdati z zidom, čez naše kraje drvijsi vsi moderni razvoji, od Nemcev in Lahov prihaja omika in nekateri industrijski Lahi in Nemci so v naših in drugih jugosl. krajih napotitelji časovnega gospodarstva in isto tudi naši omikani ljudje. Pri vsaki priliki pride do navzkrižja, ker se ne more zatreči vzgoja časa v posvetnjakih, boj za kruh in trda disciplina med kleriki pa povzroča nasprotovanje proti časovni omiki.

Avstrijska država mora vsem narodom dati iste šole. Nemci zahtevajo šole, kakor jih imajo v rajhu, Angleži in Francozi. Vlade naše države ne morejo, kakor bi nekateri vladajoči radi videli, za drževati razvoja šolstva, ker gospodarstvo zahteva dobro šolo za

vse. Privilegiji glede šolanja zginjajo in se bodo celo izgubili, ker bo morala srednja šola odprta vsem in tudi vsem dekletom. V naši Avstriji se vidi, kako nobena sila ne more zaprečiti gospodarskega razvoja in vsega, kar je v spremstvu istega. Kat. duhovnik ima vedno dosti odločevati v naših vladah, ali naposled se gre tudi pri klerikalnih vladah čezenj na dnevni red, ako se ne more prilagoditi v kakem vprašanju zahtevam gospodarstva in drugih sil, ki upliva na ljudi. In tako stojimo tudi Slovenci v razvojnih kapitalističnega gospodarstva. — Naši kraji ležijo v sosedščini krajev, v katerih močno bide žila tega gospodarstva. Treba je le kratke čas bivanja v Trstu in njegovi okolici in čutilo se bo, kako se nahajamo tudi mi Slovenci, Dalmatinci v mogočnem vrvenju modernega gospodarstva. Mi moramo ž njim, če ne bi hoteli ali ne bi mogli, nas vsi blagoslovi naših verstev ne obvarujejo narodne smrti, ker kapitalistično gospodarstvo se ne briga za narodnosti, ono postavlja svoje delavce po vsem svetu in če jih v kaki deželi nima, jih pripelje od drugod, od drugih narodov.

V Avstriji se od Jožefa II. naprej razvija industrija. Počasi je napredovala v agrarni Avstriji, ali šlo je, Nemci in Lahi so jo spravili naprej. Industrija rabi veliko delavcev, ki se navadijo posebnih del v tovarni in prometu, industrija rabi kvalificirane delavce. Te pa daje dobra elementarna šola in vaja v mehaničnih šolah ter že prej v rokodelstvih. Slovenci, sploh južni Slovanci razven Dalmatince nismo bili radi rokodelci, kmetovanje nas je vlekel preveč nase; naši feudalni gospodje nam niso pripravljali poti v širše, razvitejšje gospodarstvo v mestih. V kakem rokodelstvu pridobljene spretnosti se podedujejo naprej. V naših krajih ni dosti delavcev, ki bi bili pripravi na novejšjo industrijo; ti prihajajo od Lahov in Nemcev. Naš, na kmetiji odvisen človek pa dela v industriji na domači zemlji kot težak in ker ni dosti prostora za tega, odhaja na težaško delo v tuje industrijske kraje. Ves svet lahko pošilja živila na kak trg. Amerika pošilja tudi meso v Evropo. Na kmetiji v Evropi prideluje svoboden kmet dosti več ko prejšnji tlačan, on dela zasa. Tedaj ni več treba toliko delavcev na kmetiji. Kmetija je rodna tudi glede otrok. Med avstrijski narodi dajemo Jugoslovani največje število izselencev — in morda Slovenci največ. Dosti se rodi otrok na Slovenskem, ali pri šestju ljudi najdemo, da je

par sto tisoč Slovencev vsako leto v tujini, in statistiki pišejo potem, da se mi Slovenci najmanj pomnožujemo. Povprečno se v Avstriji pomnožujejo narodi za 9% čez število umrlih, Nemci za 8%, Slovenci komaj za 1½%. Vzrok tega pa ni, da se pri nas rodi manj otrok, ampak to, da gredo ven v tuje kraje in niso doma pri šestju. To se pa pravi, da dajemo Slovenci grozno število kulijev tujini.

Naši mladeniči imajo isto vzgojo v nižjih in višjih šolah kakor Nemci in Lahi. Naši fantje srkajo vse elemente sedanje kulture omikanejših narodov, isti se učijo istih ved naravoslovja, zgodovine in drugih naukov kakor fantje omikanejših narodov. Učijo se na vseučiliščih med Nemci v večjih mestih; vidijo veliko sveta. Bilo bi dajati Slovencev najslabše spričevalo, ako bi ga vse to ne šolalo, mu ne dajalo širšega duševnega obzora.

Slovenci imamo tedaj nekaj šol, ki nas pripravljajo za delo v življenju po naukih, kakor jih kategorično zahteva svetovno gospodarstvo. In tedaj moramo posvetnjaki priti navzkriž z našim kat. duhovnikom, ki se modernom omikanemu človeku zdi kot neko antikvarno bitje, katero ne spada več v zdanji svet. Izhajati bi se nemara dalo s tem možem — naj ima humor kaj hvaležnega gradiva — ali on je dresiran tako, da misli in živi le za svoj stan, ki ima biti zastopnik težnj katoliške hijerarhije. Ta je pa nastala med tlačani in za tlačane, živila bogato pod nizkim duševnim obzorjem in zahteva v drugih razmerah iste razmere kakor so bile poprej. Vsak bogoslovec kat. verstva ne uvideva, da je ta svet nekoliko drugačen, kakor je bil oni, ko je bil še njegov prednik največji učenjak in vladar vseh vladarjev. Marsikateri si še domišljuje, da je najmlajši kaplan večjega pomena kot katerisibodi posvetnjak. Ali življenje prijema tudi tega človeka in mož morda celo svoj verski zistem zagovarjati proti novodobnim pravoslavnim vedam in tudi nadnaravnost svojega stana, katero je ubičeval skozi toliko stoletij kmetom in drugim. To vzbuja dosti jeze v naših in drugih kat. klerikih. Jezi jih tudi, da hoče kapitalistično gospodarstvo s svojo glavno knjigo "Soll und Haben" iti čeznje na dnevni red; duhovni mož vidi, da ga hočejo posvetni stanovi, razredi kapitalističnega gospodarstva izriniti iz vladne hiše in mu masa hoče pomakniti torbico s kruhom višje in celo prav-visoko. Nemara uvideva ta mož, da je postal odvisen delavec, da se premisla tudi verstva in načini bogočastja, da razvija zdanji človek druga naziranja o tem, kar je propagiral on toliko sto let kot nepremisljivo in edino stalno v vseh spremembah človeškega razvoja. Jazen je, to je umljivo in umljivo je, da na svojo torbo toleče in hoče zdržavati, dokler je mogoče, svoj zistem v vsem nepremisljen in tedaj tudi nadvlado nad ljudmi. Šolan posvetnjak mora s tem duhovnikom priti v nasprotje in duhovnik s posvetnjaki — in tedaj imamo boje po vsem svetu, kjer je kat. duhovnik. Ta je še najagilnejši, pravoslaven je še miran, ker je kakor v Rusiji car tudi najvišji predstojnik popom. Ali tudi ta duhovnik bo prišel v navzkrižje z razvojem modernega sveta.

Marsikateri rodoluben človek, ki le misli na rešitev Slovencev od narodne smrti, sodi, da bo Slovence že tudi samo ob sebi deležen dobrobiti modernega gospodarstva, znanstva in umetnosti. Pa makar le še toliko joka zaradi spora med duhovenstvom in posvetnjakstvom na Slovenskem, on ne more ustaviti teh bojev, iz posvetnjaške strani se glasi: narod kulijev nočemo biti in se moramo moderno vzgojevati, naj stane to karkoli! Posvetnjakstvo čuti na sebi, da je tudi ono podvrženo strogi sili, ki zahteva, da mora vstran, kar nima kaj opraviti v življenju, vstran od mize, ki se pogrinja le delavcem dotičnega časa. Dejstvo je, da živi zdaj vse drugačen človek. In ta bode moral zopet svoj prostor zapustiti, ko pridejo drugi, ki bodo drugače delali in mislili. Na zemlji je vse v razvoju. Kar se je preživelo, in ne more pobirati korakov za vodniki, tisto mora na stran.

Dalje prihodnjič.

KATERA BIBLIJA JE PRAVA?

N. V. Sweringen.

Naši duhovniki nas učijo, da je biblija sveta, nezmotljiva knjiga, ki jo je narekoval sam svetli duh od besede do besede. Le škoda, da pravijo duhovniki vseh drugih veroizpovedanj ravno tako, tako da stojimo pred vprašanjem, katero sv. pismo je pravo. Na svetu je toliko biblij, da je za vsakogar važno vedeti, ktere se ima držati, da reši svojo dušo in doseže večno zveličanje.

Najstarejše biblije na svetu so indijske in sicer so štiri: Rigveda, Jagurveda, Samaveda in Atharveda. O njih se pravi, da so tako stare kakor bog, t. j. da so večne, in to je gotovo nekaj velikega, ako pomislimo da je krščanska biblija stara kvečjemu 3—4 tisoč oziroma 1900 let.

Obenem pa imamo še budhovske biblije z imeni Puranas in Tripitaka. Zraven njih je še bramska biblija, Upanišade, svete knjige, ki opisujejo vstvarjenja sveta in govorijo o najvišjem bitju ali duhu Brami, o prirodi in o človeški duši ter njenem razmerju do boga. V Indiji so še biblije pod imeni Tantras, Ramajana in Mahabharata. Razven tega so biblija tudi zakoni Manu. Kitajci imajo svete knjige, pisane 1143 let pred Kristom, ki se imenujejo Ji-King, in Ši-King, in v kterih se nahajajo spisi, stari nad 4000 let. Ši-King je zbirka svetih pesmij, Ji-King pa je nauk o dobrem življenju na Kitajskem. Sicer pa imajo Kitajci še Konfucijevo sveto knjigo Čun-Čien.

Perzijanci imajo svojo biblijo, imenovano Zend Avesta, ki se smatra za najimennitnejše sveto pismo na svetu. Bila je spisana od Zoroastara in od njegovih učencev pred 3000 leti. Ne samo židje, tudi kristjani so si izposodili ne malo lepega iz te biblije za svojo. Novodobni Perzijanci imajo novejšjo biblijo Saddera.

Mohamedanci imajo biblijo, imenovano Koran, ki obsega po njihovem mnenju sporočila, dane od Boga Adamu, Setu, Enohu, Abrahamu, Mojzesu, Davidu, Jezusu in Mohamedu, največjemu proroku. Mohamedanci smatrajo to knjigo za knjigo vseh knjig in najdražji zaklad vsega človeštva na zemlji. Oni imajo še drugo biblijo, takozvano Sunna, ali oni prisegajo vedno na Koranu.

Židje mislijo, da je njihovo sveto pismo najsvetejša knjiga in božje razodetje. Prvih pet Mojzsovih knjig smatrajo za neposredno božjo besedo. Talmud, drugo njihovo sveto pismo, je nastalo pozneje in je spisano od duhovnikov in razklada biblijske nauke. Kristjani imajo biblijo starega in novega zakona in ki jo jim priporočajo duhovniki ravnotako za edino pravo božjo besedo, kakor pa popje vseh drugih ver.

Mormoni, kterih je nekaj čez milijon, imajo svojo biblijo Mormon, o kteri pravijo, da obsega najvišjo modrost vseh časov in krajev.

Sedaj nastane vprašanje, katera izmed teh biblij je prava, nezmotljiva, od Boga narekovana in posla ljudem v njihovo zveličanje. Ampak niti vsi kristjani ne pripoznavajo svoje biblije v celoti za božjo knjigo, kajti izločili so iz nje takoj v početku krščanstva nekatere dele, tako zvane Apokrif, t. j. neizvirne spise, od danes, medtem ko jih protestanti odklanjajo. Martin Luther, ustanovitelj protestantizma na Nemškem je od 66 knjig, iz kterih obsega katoliška biblija nekatere še kterih obstoja sv. pismo, zavrgel šest, ker ne spadajo vanje, in sicer knjigo Ester, Janasovo, pismo Židom, ker ni spisano od nobenega apostola, ter Jakobovo in Judovo pismo, ki opisujeta stvari, ki jih v sv. pismu ni, in pa Apokalipso, ki ni mogla biti vdahnjena od svetega duha.

Kako moremo mi po 1600 letih določiti, katera izmed obeh biblij, katoliške in protestantske, je edino prava in ni li morda katera izmed imenovanih starših resničnejša in za človeško zveličanje verodostojnejša?

Katera je prava božja beseda, nebeško razodetje, nezmotljiva resnica in poslana človeku od boga, da uravnava po nji svoje bedno življenje in doseže večno zveličanje?

V Angliji so slavili kristjani pred nedavnim tristoletnico svoje

biblije, t. j. preveda pod kraljem Jakobom. Njih prevod se razlikuje od katoliškega in protestantskega preveda in ako bi danes vstal kralj Jakob iz groba in videl sedanjo angleško biblijo, bi je gotovo ne priznal za to, ki je bila dana Angličanom pred 300 leti. Obenem pa se nahaja v nji po trditvah bogoslovcev čez 30.000 napak in pogreškov in resnih nasprotij. Hoteli so prevesti biblijo na novo, pa so se ustrašili ogromnega dela.

Ako bi hotel kdo verovati pošteno in odkritosrečno v sv. pismo, katero bi si moral izbrati?

"Svobodna Misel".

Banco di Roma. Klerikalni gospodje okoli tega zavoda so slutili že davno pred laško-turško vojno, kaj se na tihem pripravljajo. V svoji patrijotični navdušenosti pa so nabavili velike zaloge orožja in ga prodajali za lepe novce — Arabcem, da tem lažje morijo laške vojake. Slov. klerikaleci bi delali v enakem slučaju — ravnotako. —

Domača skušnja.

Veda je rezultat skušnje. Mi potrebujemo mnogo stvari prej ko dosežemo zaželjen uspeh. Ravnoisto je čakalo naše pradede. — Vsa želišča in zelenjava so bila poizkušana predno so bila določena, v kako zdravilo, hrano in užiti.

It doesn't pay to neglect your Health

Če pridete domov bolni, če imate glavobol, bolečine v prsih, grlu in potem obolite za nekaj tednov?

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER

poznano staro domače zdravilo vas reši bolečin, ako ga takoj rabite.

Imejte vedno steklenico doma. Vsi predpisi so natisnjeni na omotu. 25c. in 50c. steklenice.

Čuvajte se ponaredb in pazite na sidro in naše ime.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N.Y.
Dr. Richterjevo Congo Pilule olajšajo. (25c. ali 50c.)

MARTIN POTOKAR

pri katerem se dobe:

garantirana domača nova Michigan in New York vina.

Belo, galon po \$1.25 Sod do 50 galonov belo po 60c
Rdeče, " " 1.00 Sod " 50 " rdeče " 50c

MARTIN POTOKAR
1625 So. Center Ave.
Chicago, Ill.

MAJSTAREJI ZDRAVNIK V CHICAGO DR. WELLS & CO.

Imejte kakoršnokoli bolezen; pridite k staremu Dr. Wells, ki je ozdravil stotine Slovanov. Veliko rojakov je že iskalo njegove pomoči, kadar jim drugi zdravniki niso pomagali. Pridite k Dr. Wells, ki bo z Vami govoril v slovenščini. On Vas bo poštene zdravil, vi plačate pa samo za uspešno ozdravljenje. Če trpite na zabasanosti, vodenici, oteklini, zastrupljenju krvi, garjah, ranah, kožnih boleznih, mehurju ali obistih, fistuli, moški oslabelosti, na novih ali kroničnih boleznih, — Vas ozdravimo s pomočjo naše metode, odobrene od najvišjih zdravniških oblasti v Evropi in Ameriki. Obiščite nas. — Damo nasvet in tudi preliščeno Zastonj.

Dr. WELLS & CO. 424 So. State St., nasproti Siegel Cooper & Co
Uradne ure od 9 jutro do 8 večer. Ob nedeljah od 10 do 2 pop.

NAZNANILO!

Slovincem in Hrvatom naznanjam razprodajo svojega domačega vina. Cena belemu vinu 45c gal. Cena črnemu vinu 35c gal. z posodo vred. Manjših naročil od 28 galonov ne sprejemam. Polovico denarja se pošle v naprej, ostank po sprejemu vina. Za naročila se priporoča

FRANK STEFANICH.
lastnik G. State Winery,
R. R. No. 7 Box 124 Fresno, Cal.

Slovenci, podpirajte "Glas Svobode" z inseriranjem!

HOEMAKERJEVA Perutinarstvu
knjiga o
in almanak za leto 1912 s slikami in 224 strani. Vam pove vse o kokošore, o boleznih in zdravilih kakor tudi inkubatorjih in kurnikih. Celo enciklopedija za samo 15c. Pišite: C. C. SHOEMAKER, Box 1082 Freeport, Illinois.

ROJAKOM,
ki stanujejo in potujejo skozi Denver, Colo., piporočam svojo dobro urejeno
GOSTILNO.
Oddajam sobe na dan ali na teden
Dobra postrežba!
Se priporoča
JOHN DEBEVC
1719 BLAKE ST. DENVER, COLO

Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo

Ustanov. 21. nov. 1909 Inorp. 15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.
PODPREDSEDNIK: Anton Ferbežar, Adamsburg, Pa.
TAJNIK: J. Hauptman, Box 140 Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.
BLAGAJNIK: Alojzij Flere, Box 121, Adamsburg, Pa.

NADZORNIKI:
ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.
JAKOB GODETZ, Darragh, Pa.
BLAŽ ČELAK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.
Družtva in rojaki naj pisma pošiljajo tajniku; denar pa blagajniku in nikomur drugemu.

Sprejeti novi člani:
K dr. št. 1: Peter Kazaril, cert. št. 378; Joseph Kasaril, 379; Fokunato Carera, 380; Johan Ciotti, 381; Andy Holodar, 382.
K dr. št. 4: Anton Cankar, 383; Frank Podobnik, 384.
K dr. št. 5: Mike Luketič, 385; Nikolaj Gročamim, 386; Dušan Prica, 387.
K dr. št. 10: Anton Dolenc, 388; Joseph Podbevšek, 389; Anton Rudman, 390; Jurij Kisovec, 391.
K dr. št. 11: Joseph Wovk, 392; John Glavič, 393; Jacob Breagar, 394.
K dr. št. 12: Frank Lokošek, 395.

Suspendirani člani:
Od dr. št. 12: Johan Klinkon, 295.

Črtani in zopet sprejeti:
Od dr. št. 2: John Sever, cert. št. 3.
Od dr. št. 7: Frank Pančič, cert. št. 162.

DRUŠTVENI URADNIKI.

Dr. št. 1 v Darragh, Pa.: Preds. Anton Klančar, Box 87, Arona; tajnik Jos. Hauptman, Box 140, Darragh; blagajnik Martin Horvat, Box 140, Darragh. — Seja vsako 3. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 2 v Adamsburg, Pa.: Predsednik Stefan Flere, Box 122; tajnik Anton Frbežar, Box 141; blagajnik John Flere, Box 122; vsi v Adamsburg, Pa.

Dr. št. 4 v Waukegan, Ill.: Preds. A. Celarec, 706 Market st.; Taj. John Gantar, Box 286, North Chicago, Ill.; Blag John Stražisar, 611 Market St. — Seja 3. nedeljo v mesecu na 611 Market St.

Dr. št. 5 v Cliff Mine, Pa.: Preds. Fr. Klemenčič; tajnik in blagajnik Math Petrich, Box 183, Cliff Mine, Pa. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 6 v Roslyn, Wash.: Preds. Anton Adamič, tajnik Jos. Riehter, Box 904; blagajnik M. Arestovnik; vsi v Roslyn, Wash. — Seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu.

Dr. št. 7 v Livingston, Ill.: Preds. Alb. Schweiger, Box 148; tajnik Frank Plazzotta, Box 148; blagajnik Matija Gorenz, Box 132; vsi v Livingston, Ill. — Seja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop.

IZ GL. URADA S. D. P. in P. D.

Vsak tajnik društva mora biti vreden in točen v izpolnjevanju tajniških opravil. Posebno mora tajnik gledati nato, da natanko spolnuje bolniške liste, da navede brate s certifikatno številko, ker zadnja je večje važnosti za gl. tajnika kot samo ime poslanega.

Nadalje sporočam društvom, da je bolniška podpora v S. D. P. in P. D. šest dolarjev na teden, čez ostali teden dni se pa plačuje po 85 centov do polnega tedna z uštetno nedeljo vred, ker teden ima sedem dni, in naj vsak član premisli, da se nedelja tudi računa in bo torej videl, da gl. urad pravilno izplačuje.

Dobil sem sporočilo, da nekatera društva štejejo samo šest dni na teden, oz. nedeljo izvajajo. Vedeti pa mora vsakdo, da je nedelja tudi vračunjena, ker bolan član v nedeljo ravnotako leži kot v vsakdanji dan in je podpore za nedeljo ravnotako potreben in vreden.

Slovenecem po širni Ameriki pa priporočam, da ustanavljajo nova društva in jih priklopljajo k S. D. P. in P. D. Družbi. Naša Penzijska in Podporna Družba plačuje redno in pošteno svojim bolnim bratom in gre v vsakem oziru rojakom na roko. Delavci slovenske narodnosti po naselbinah, ki nimate še nobenega društva ste naprošeni, da se potrudite za vstano-

vitvijo podpornih društev in jih zvežete v to organizacijo.

Delavci mora imeti v slučaju bolezni ali nesreče podporo, na stara leta pa tudi nekaj gotovega. Človek je v starosti najbolj potreben podpore, ker je nezmožen za delo. Naša Družba posebno gleda na te vrste slučajev: podpira s pokojnino onemogle in stare družvenike in jim tako lajša težaven položaj. Delo, ki ga točno in vestno spolnuje S. D. P. in P. D. je dokaz, da stremlje in deluje vedno le za dobrobit slovenskega delavca, za svojega družbenega brata in tudi drugače deluje navdse hvalevredno med svojimi rojaki.

Kdor želi večjih pojasnil naj se obrne na

Jos. Hauptman, gl. taj. S. D. P. in P. D.

Zloraba vladarjeve osebe. Dunajski nadškof je izdal pastirsko pismo, v katerem razglša, da se bode vršil letos na Dunaju 23. mednarodni evharistični (evharistija = sveto telo) kongres in da je prevzel pokroviteljstvo sam cesar. Ne dosti toraj, da smejo klerikali nezakazano ščuvati in se rediti na državne stroške, oni hčejo porabiti za svoje demonstracije tudi vladarjevo osebo. — Nič jim ni sveto in če bi živeli v časih Poncija Pilata bi zlorabili Krista samega.

Iz življenja nezmotljivih.

V štirinajstem stoletju se začne upadanje papeške moči, k čemur je prispevala predvsem ta okolnost, da so bili papeži v Avignonu pod vplivom francoskih kraljev in živeli zelo samopašno. Radi tega je jela bledeti gloriola njihove vsemočnosti. Vladařji so se jeli smežati njih interdiktom in preklinjanju. Ampak v krvočnosti, v koji so prekašali marsikerega poganškega vladarja, so se odlikovali Petrovi nasledniki še zanaprej.

Gregor XI. je prelozil papeški sedež zopet v Rim, v veliko veselje Rimljanov, ki so pričakovali zopet obilen denarni pritok.

Gregor XI. je prelozil papeški sedež zoran. Pet kardinalov, ki niso hoteli glasovati zanj, je dal mučiti, nekatere zašiti v vreče in vreči v morje, nekatere žive sežgati z aduži itd. Ko je vedel rabelj kardinala v mučilnico, mu je zaklical papež: "Muči jih tako, da slišim njih krik." Potem se je čitajoč v breviju sprehajal po dvoru in slastno poslušal vpitje mučenih kardinalov kakor prijetno godbo.

Proti koncu 14. in začetkom 15. stoletja nahajamo vedno dva ali tri papeže obenem, ki se bojujejo za papeško čast, proklinjajoč drug drugega in njegove pripadnike.

Da se napravi žalostnemu moralnemu stanju duhovništva konec, je bil sklican l. 1414 cerkveni zbor v Konstanci. Tri papeži so se prepirali za tiaro: Ivan XXIII., Gregor XII. in Benedikt VIII. Ivan je bil pred izvolitvijo za papeža morsk ropar z imenom Baltazar Cossa. Ko je hotel cerkveni zbor razgnati, je bila vložena v zboru proti njemu obtožba, obsegajoča 70 člankov, od katerih pa je bilo na zboru prečitanih samo 54, ker so bili ostali take vsebine, da so se kardinali sramovali dati vse prečitati; 37 prič je potrdilo, "da sveti oče" ni samo kriv nečistosti, preštevovanja, krvosramnosti, sodomije, simonije, roparstva in uboja, ampak da je zapeljal tudi okrog 300 nun, ki jih je potem povihal v opatinje. Lastni njegov tajnik Dietrich pravi, da je imel papež v Bologni cel harem, kjer je vzdrževal nad 200 deklic.

Cerkveni zbor je izvolil k trem papežem že četrtega, Martina V., ter odstavil Ivana XXIII. Gregor XII. se je dobrovoljno odpovedal, Benedikta pa je dal Martin V. zastrupiti. O tem papežu beremo v tedanjih papeških zgodovinah take stvari, da jih na tem mestu ne moremo objaviti. Martin V. je pošiljal križarsko vojsko za križarsko vojsko zoper "krivoverne" češke Husite, a ko ni hotelo biti od nikoder zmagovalnih vesti, se je zjezil tako, da ga je zadel mrtvoud in je vsled tega umrl (1431).

Njegov naslednik Evgen IV. (1431—47) je bil sin papeža Gregorja XII. in neke nune. Zgodovina pripoveduje o njem, da je dal menihi Masija obesiti na strehi Petrove cerkve, ga privezati k vešlom, ščipati z razbeljenimi kleščami meso z telesa, ter mu vlivati raztopljen svinec v rane. — "Božji namestnik" pa je celo uto z velikim užitkom gledal to trpinčenje.

Tudi Evgenovi nasledniki so bili vse prej nego svetniki. Tako je bil izvoljen l. 1471 za papeža Sikst IV., kateri je slovel že kot kardinal za velikega zapravljiveca, pijanca in nenravnega. Spodil je sina s svojo lastno sestro in je izrabljajal svoja dva sina k protinaravnemu nečistvovanju. — Za drage novce je dovolil kardinalom simonijo. V Rimu je dal sezidati javno hišo, ki mu je nesla letnih 20.000 dukatov.

Njegov naslednik Inocencij VIII. (1484—92) je imel, ko je bil izvoljen, že 16 otrok. Razen z drugimi "slavnimi" deli se je proslavil tudi s svojo bulo proti čarodejkam (1484), v kateri stoji, da hudiči z njimi spolno obnejejo. Tedanji ljudje so verjeli "nezmotljivemu očetu" in so jeli se žigati popolnoma nedolžne žrtve.

Po njegovi smrti so izvolili Aleksandra VI., največji nestvor, ki je sedel nekaj na papeškem prestolu. Od 27 kardinalov jih je podkupil 22 in je tako postal papež. Imel je že 4 sine in eno hčerko, ko je postal Kristinov namest-

nik, in je dobro poskrbel zanje. Ujetega turškega princa Džema je prodal za 200.000 zlatov francoskemu kralju in ga dal nato zastrupiti. Sultan Bajezit mu je bil zato hvaležen, mu dodal še 300.000 zlatov in mu obljubil večno prijateljstvo. Papeška rodbina je živela blaženo rodbinsko življenje. Bratje in oče so spali zaporedoma pri lepi hčerki Lukreciji. — Aleksander je spločil žnjo tudi sina, ki je dobil ime Roderik in je bil toraj brat svoje matere ter obenem sin in vnuk svojega srečnega očeta, kateri ga je iz veselja napravil za vojvodo sermontanskega.

Bogate in neljube osebe je znal spraviti Aleksander VI. na ta način iz pota, da jih je povabil k večerji in jih dal zastrupiti z strupom, ki ga je imenoval: Requiescat in pace. (Počivaj v miru!) Nekoč pa, ko se je hotel na omenjeni način iznebiti kardinala Orneti, je služabnik pomotoma postavil zastrupljeno vino pred papeža, radi česar je umrl v 72 letu svojega "vzgledega" življenja. O krščanstvu ta papež ni imel ravno najboljšega mnenja. Izrazil se je o njem: "Vsaka vera je dobra, najboljša je pa ta, ki je naimeumnejša." O življenju v papeški palači piše njegov ceremonijar Burkard: "Apostolska palača je postala bordel, a to mnogo nesramnejši bordel, kakor morebiti kakšna druga javna hiša."

V tistem času je začelo prosperovati tiskarstvo. Ker je Aleksander VI. uvidel, da preti od te strani papeški svetovni nadvladi resna nevarnost, je uvedel cenzuro, ki obstoja še dandanes.

Njegov naslednik Pij III. je bil izjemoma plemenit in pošten mož. Hotel je odpraviti vse, kar je bilo v papeški palači nepotrebnega, ali zastrupili so ga že isti večer, ko je izrekel svojo namero.

Julij II. (1503—1513) je bil dober vojak a slab papež. Bil je neprenehoma na čelu svoje vojske na vojnah, se vedel kakor turški sultan. V njegovih vojnah je bilo ubitih nad 200.000 ljudi.

Leo X. (1513—1521) je bil učen mož, ki je ljubil sijaj, bogate gostije in lepe dame, katerih je vzdrževal 30 in za ktere je potrošil v 8 letih papeževanja 14 milijonov zlatov. O njegovem verskem prepričanju govore besede, spregovorjene kardinalu Rembo: "Koliko je nam in našim nesla bajka o Kristu, to je znano vsemu svetu."

Hadrijan VI. (1522—23) je pripoznal, da ima Martin Luther, kar se tiče moralne propalosti duhovščine, prav. To pa ni ugajalo njegovi okolici. Umrl je kmalu vsled zastrupljenja. Da bi pa kdo ne mislil, da je bil Hadrijan bogve kakšen svetnik, se mora pripomniti, da je bil pred izvolitvijo veleinkvizitor v Španiji, kjer je dal 1620 ljudi živih sežgati ter obsojil 21.845 drugih k zaplembi premoženja in težkim kaznim.

Klement VII. (1523—34), ki je utekel Nemcem iz Angeljskega gradu proti plačilu 400.000 zlatov, je storil to napako, da je izobčil angleškega kralja Henrika VIII. iz cerkve, radi česar pa je odpadla cela država od papeške prestolice in mu nehala pošiljati Petrov novce, ki ji je nesel do tlej 38 milijonov zlatov.

Pavel III., njegov naslednik, je postal že z 26. leti kardinal, ker je dal svojo lepo sestro Julijo Farnese Aleksandru VI. za priležnico. V svoji kardinalski palači je prirejal najnagnusnejše orgije. Imel je obenem tudi 12 priležnic, s katerimi je spločil dolgo vrsto otrok. Svojo mater in sestro je dal zastrupiti. Za vesoljni svet pa si je pridobil to zaslug, da je l. 1549 potrdil pravila Jezusovega reda.

(Bomo nadaljevali.)

Klerikali o samih sebi. Belgijska zveza katoliških strokovnih društev je priredila anketo, ki je dokazala, kakor piše Antverpski "Matin", kako tlačijo samostani plačo vsemu delavstvu. V belgijskih samostanih, ki jih kar mrgoli, morajo delati n. pr. otroci od 12—15 let več ur, kakor je dovoljeno, plača je povsod slabša in hrana preslaba, da bi se delavstvo moglo ohraniti zdrave. Tudi strokovni pouk je tako zanemarjen, da daleko ne odgovarja zahtevam v boju za obstanek. In masni dobiček imajo samostani — kot ponekod pri Slovenih.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI VOZIJO iz AVSTRO-OGERSKE v NEW YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUIETO IZ NEW YORKA:

Kaiser Franz Josef I. 15. junija 1912. Deviška (prva) vožnja iz New Yorka.		
Alice	20. marca 1912	Oceania 3. aprila 1912

Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovane pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co.,

2 Washington St., New York, N. Y.

GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO

Nove pomladne in poletne, modne obleke za može in dečke.

Najboljše blago dobite za najnižjo ceno, če kupite pri

THE ATLAS CLOTHING CO.

JELINEK in MAYER, imitella.

Vogel Blue Island Avenue in 18ta cesta.

Odprto vsak večer, izvzemši sredo in petek do 9 ure.

Odprto v nedeljo dopoldne.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojim domu: od 8.—10. ure predpoludne od 1.—3. ure popoldne in od 6.—8.30 ure večer.

V lekarni P. Platt, 814 Ashland Ave.: od 4.—5. popoldne. Ob nedeljah samo od 8.—10. ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

ATLAS BREWING CO.

služe na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER	MAGNET	GRANAT
-------	--------	--------

Razvažajo piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

SLOVENSKI IN HRVATSKI JAVNI NOTAR ZA AMERIKO IN STARI KRAJ.

Sprejema tožbe. — Zagovarja in tolmači na sodnji. — Zahteva in iztirja odškodnine od kompanije za ponesrečene pri delu. — Dela pooblastila, kupoprodajne pogodbe, prošnje za oprostitev vojaščine, dolžna pisma, itd. — Iztirja dolgove tukaj in v starem kraju. — Izvršuje vsa v notarsko stroko spadajoča dela. — Cene vedno zmerne.

Matija Skender

5241 Butler Str., Pittsburg, Pa. Bell Phone 7-R Fisk.

Compagnie Générale Transatlantique

Iz New York v Avstrijo čez Havre Basel.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe, snažne postelje, vino in razna mesna jedila.

Pristanišče 57 North River vzhodje 15th St., New York City

HITRI POŠTNI PARNIKI odplujejo vsak četrtek ob 10. uri zjutraj:

S. S. France (nov dvovijak)	S. S. La Provence
S. S. La Lorraine	S. S. La Savoie

Najboljše udobnosti v III. razredu.

Odplujejo vsako soboto ob 3. pop.

S. S. Rochambeau (nov dvovijak)	S. S. Chicago
S. S. Niagara	S. S. La Touraine

Glavni zastop na 19 State St., New York. MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapadu, 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

DOPISI.

Cleveland, O.

Da je "Cl. Amerika" v škip-cih, je razvidno iz politike, ki si jo pusti narekovati zadnje čase sem od raznih "pristašev". Urednik lista je namreč popolnoma že izžupan in nima nobenih moči več. Priskočilo mu je na pomoč nekaj starih clevelandskih grešnikov ki se potikajo po temnih kotih ter tekmujejo med seboj za naklonjenost Pirčevu.

Veliko važnost polagajo na mo-jo osebo pri Cl. Am. Za napada-nje so porabili dve koloni in pol, povedali pa popolnoma nič. Kaj ti ljudje v resnici ne znajo nič skupaj spraviti?

Št. 19. Cl. Am. t. l. odgovarjam tole:

Prvo. Primož Kogoj. Društvo je vzelo v najem dvorano ter tudi plačalo, tisti Janez Sluga, z kre-pelcem; kot si ga ti najel, pa lah-ko rogovili kadar hoče pri dru-štvih, ki spadajo v delokrog fa-rovža.

Vem, da ležeš nekam drugam meneč, da bo tam več biznisa, ve-di pa Primož, da Ti jaz privoščim najboljši uspeh. Nikakor pa ne odobravam tvoje postopanje ter taktiko, katero sedaj zastopaš. — Fakt je, da imaš neko mržnjo do mene, in tudi vem zakaj. Kriv si pa sam, s Tvojo nepremišljenost-jo. Tvoj dopis v Cl. Am. je golo zavijanje in Ti svetujem, da si miren in da me preveč ne spodbu-diš in da se Te ob prilikah bolj na dolgo spominjam, oz. Tvojih dopisov.

Deloma mi je pa tudi že znano, kaka temna pota krožijo v tvoji temni bližini ter kujejo načrte, kako bi se javnosti natrobilo, kak zgagar je Avg. Kužnik. Primož: previdnost je boljša kot blamaža, in za ljudi, ki se nabirajo okoli Cl. Am. se jaz jako malo brigam, še manj pa za one, ki iščejo po-moči svoji oslariji potom dopisov v Cl. Am. in pri čitalniškem "knof puearju".

Drugemu dopisniku pa pokla-dam v album nepozabljive resnice, da bi bilo za njega boljše, da bi se zopet spravil svoje stare škarpe flikati, kot zlate metuljčke loviti po temnih kalužah. Amicus — Ti pa pošlji po večji zaboj šentflor-janskih kronie v staro domovino, za zdravo pamet!

Dopisnik omenja debate. Mojih ste čuli veliko že. Naj omenim, da ni menilo leto še, ko je prišel nek rojak v Newburg za neko ro-bo meneč, da jo bo hitro razpro-dal. Njuburčani pa se niso pusti-li odreti, in pobral je "rojak" ši-la in kopita ter good-by na St. Clair nazaj. Isti človek je bil ne-koč navzoč, ko sem nekoga v sa-lunu Mr. Balajiji učil šest božjih zapovedi. Bil je užaljen meneč, da v salunu je greh moliti; obenem se je pa izdajal za vnetega katoli-čana. Moj učencec pa meni klobuk zglave zbije, g. Belaj je pa prista-vil: "Boglonaj rojak! sedaj je pa katoliška vera rešena". Klobuk sem pobral ter se prav iz sre-a smejal. Kaj pa Belaj zna — o tem raje molčim ker je škoda prostora.

Kar se tiče družih budalosti v Cl. Ameriki, prosim slavne dopr-sovalce istega lista, da bom poča-si vsem vstregel, obenem pa na-znanjam, da sem prevzel zastopniš-tvo za Gl. Svobode, ter bodem skrbel, da se list še bolj razširi. Čitatelji izven Clevelanda pa mi naj oproste, da se pečam z ljud-mi, ki hočejo v kalnem ribariti.

Avg. Kužnik.

Eveleth, Minn.

Cenj. uredništvo: —
Že dolgo ni bilo v našem delav-skem listu nobenega glasu iz te naselbine. Poročati hočem najza-nimivejše novice Eveleth-a.

Kar se delavskih razmer tiče, so slabe v zadnjem času. Drugače se pa tudi pri nas vedno kaj dogodi, da bi bilo vredno in zanimivo, če bi prišlo na tiskan papir!

Naši svobode in napredka ve-liki nasprotniki objavljajo vedno slabosti našega naroda, to so namreč tisti rojaki, ki na eno o-ko vedno spé, na drugo so pa že od rojstva slepi. Pripetilo se mi je nekaj, kar bi rad zbral širši javnosti, pa zaenkrat rokovanju odpuštim, v drugič mu pa ne od-pustim.

Na drugi strani vlada boj proti Gl. Sv. od strani zarukancev. Naši ljudje potrebujejo izobrazbe, po-uka in delavske zavednosti; vse to si lahko pridobimo, če redno čita-

jo delavski list Gl. Sv. — pa ga odsebe mečejo in razjajo po poti-rskega klerikalizma. Če dela-vec sam ne bo podpiral delavske-ga časopisja, kdo ga bo?! Danes pošiljam dva nova naročnika, da se Gl. Sv. razširi in postane v kratkem času dvotednik! Vsak naj stori par korakov za agitacijo lista, četudi ni zastopnik lista.

S svobodomiselnim pozdravom!

John Pogačnik.

Darragh, Pa.

G. Urednik: —

Pošiljam tri naročnine. Rojak, ki se je tudi naročil na naš delav-ski list je Peter Derlinek, ki je odpotoval 5. marca t. l. v staro domovino. Njegovi prijatelji mu želimo srečno pot in naj pridobi v starem kraju kaj več naročni-kov listu Gl. Sv.

Vsak delavec bi ga moral čitati in se po njem tudi ravnati, potem ne bi tudi v sužnosti več živel v svobodni domovini. Potrudimo se, da pridobimo kar največ mogo-če novih naročnikov. Podpirajmo cilje našega delavskega lista. Ko pridejo volitve pred duri, naj de-lavec porabi svojo pamet in stori svojo dolžnost ter odda svoj glas za delavce. Potem bomo lahko kmalu rekli, da smo v svobodni Ameriki in ne v kaki Sibiriji.

Vrnite svoj dolg kapitalizmu, rojaki delavci!

Srčen pozdrav slov. delavcem!

Jos. Hauptman,

zastopnik Gl. Sv.

Leckrone, Pa.

Glas Svobode: —

V prigibu pošiljam celo letno naročnino za Gl. Sv. Ker bo slabo delamo, je težko dobiti denar za časnike, čeravno so človeku dan-danes potrebni kot vsakdanji kruh.

Naročen sem na celo vrsto na-prednih časopisov naj mi bo do-voljeno jih tu naštet: Appeal to Reason, Fayette Emancipator, In-ternational Review, Inland Store-keeper, Lincoln Freie Presse, Haus Freund, American Farmer, Grit, Glas Svobode, Pittsburg Leader, Uniontown Genius.

Bil sem tudi naročnik "Ameri-kanskega Slovenca" — dal sem mu pa slovo, ker v njem ni kruha zamé. Bil sem naročnik i "Glas Naroda" več let in to od prve šte-vilke ko je pričel list izhajati. Za-čel je pa agitirati za republikan-sko stranko in dal sem mu isto slovo. Rad bi vendar vedel, je se-daj za Tedy-a ali Bila — ker oba sta silno dobra!

Vas pozdravlja

John M. Thome.

Imperial, Pa.

Cenjani urednik Gl. Sv.: —
Že dolgo nisem čital dopisa iz naše naselbine. Zatoraj sem se na-menil nekoliko opisati naše raz-mere. Živi nas na Imperialu pri-bližno 30 slovenskih rodbin. Vsi smo zaposleni v tukajšnjem pre-mogorovu. Z delom gre počasi. — Začetkom decembra so zaprli pre-mogorov in smo počivali do konca januarja. Sedaj se sicer dela vsa-ki dan, zasluži se pa kakor ima-kdo prostor, pa vendar več slabo kot dobro, posebno ker je dosti vode v rovu. Delo se pa lahko do-bi.

Kar se tiče napredka se ne mo-rem posebno pohvaliti, ker manj-ka složnosti. Edino na društvenem polju še dosti dobro napredujemo. Imamo namreč tri podporni dru-štva raznih jednot, katero vsako šteje okrog 60 udov. Tudi je do-volj moči, da bi lahko ustanovili kakšno izobraževalno ali pevsko društvo, ali kakšen politični klub. Seveda je premalo zanimanja in složnosti, vsak se boji resnega de-la tako, da do sedaj še ni nobe-ne nevarnosti, da bi se v napred-ku zadušili!

Toraj cenjeni rojaki začnimo resnejše delovati, ako hočemo v resnici kaj napredovati v našo lastno korist. Bratje Slovenci po širni Ameriki sploh: širimo in agi-tirajmo za delavske časnike, med rojake, kateri se še ne zavedajo, kedo in kaj je vzrok, da smo mo-rali priti v tujino, s trebihom za kruhom. Toraj svobodomisleči Slovenci, agitirajmo za Glas Svo-bode, kateri list je začel priušati v resnici vevlačne in zanimive članke. — Upoštevajmo delavske časnike, kateri se tako zelo trudi-jo, da bi spravili nas po Ameriki raztresene Slovence v pravi tir. — Rojaki Slovenci, razpravljajo se je o konsumnih društvih, o kme-tijskih družbah o Slovenskem do-

mu, za ostarele in pohabljené ro-jake in o denarnem zavodu. A no-beno podjetje še ni dobilo sploš-nega odmeva. Ali bomo mi vse to prezrli? Skrajni čas je, da zač-nemo delati z združenimi močmi. Začnimo od kraja z resno voljo, da bo naše delo uspešno, da do-sežemo večji vpliv pri tujih na-rodihi, da bomo pozneje želi, kar zmore naša ogromna sila. Da ne bomo vedno hlapei tujih narodov. Ako se moj dopis ne seznani z uredniškim košem, se priklonjč še kaj oglašim! Konecu dopisa pozdravljam vse svobodomiselné rojake in rojakinje!

Svobodomislec.

Leadville, Colo.

Somišljenik urednik: —

Malo se čita iz te naselbine v Gl. Sv.

Z delom gre tukaj bolj počasi. Dela se slabo v rudokupu kakor v tolinici. Delo je tudi jako na-porno. Kar je prej storilo trije ali več mož, sedaj pade na enega! In pomisliti je treba, da je pri vsem delu še slaba plača, torej se jasno vidi izmogovalni zistem na de-lavčevi koži. Našim ljudem je te-žko dopovedati, da nas kapita-listi oddirajo. Bliža se čas, ko bi delavci lahko delovali za delavske pravice, volili delavsko — pa pri-dejo pesimisti in govore, "saj nič ne pomaga — potem bo pa še sla-beje, če se kapitaliste potolče?"

Tako sam delavec sebi staro palico kupuje, svojemu gospo-lu pa daje pravico, da ga bije z njo! Kapitalističnega jarma se mo-ramo otresti!

S svobodomiselnim pozdravom!

G. A.

Primero, Colo.

Cenj. uredništvo: —
Kar se dela tiče, smo delali do-sedaj še dobro; sedaj so nam za-čeli obetati pa zopet počitek. Za-sluzilo se je prej še dosti dobro.

Zimo imamo precej ostro. Že dolgo ni bilo takega mraza. — I. marca je bil tu hud snežen vihar tako, da nam je en cel dan popol-noma delo vstavilo.

Kar se pa tiče društvenih raz-mer, napredujemo še dosti dobro. Imamo dve podporni društvi, Društvo sv. Barbare, spadajoče v Fo-rest City, Pa., in S. D. P. Z. Oba dobro napredujeta.

Mihael Krivec.

NEKAJ O NAŠI S. S. P. ZVEZI.

Cleveland, O.

V zadnjem času se je pojavilo nenavadno zanimanje med našimi za napredek vnetimi sloji glede bodočnosti naših podpornih orga-nizacij. Tudi slovensko ameriško časopisje posveča vedno več po-zornosti temu perečemu vpraša-nju. Marsikomu se morda dozdeva čudno, češ, saj so vendar finance večina naših organizacij v ugod-nem položaju, čemu potem ta skrb. Da je to res, ne bo nihče u-govarjal, ne more pa nihče jam-čiti, da bo tudi ostalo tako. Če se v-globino v mesečne račune glav-nih uradov, zapazimo, da izdatki bolniške podpore komaj, dosti-krat tudi ne pokrijejo dohodka, namenjene za bolniški sklad. V zadnjem slučaju se mora potem ali povišati asessment ali pa poseči v smrtninski sklad. Če se slednje večkrat ponavlja, se blagajna vedno bolj izčrpuje in nastati u-tegnejo neljube posledice. Zato pa je neizogibna dolžnost vsakega člana, da marljivo in vestno za-sleduje finančni razvitek svoje or-ganizacije ter da je v slučaju po-trebe tudi z veseljem pripravljen z malim doneskom podpreti moč iste. Kot član S. S. P. Z. apeliram na vse sobrate, da se z vso ljubez-nijo oprimejo naše Zveze, katero smo spravili v tako kratkem času do tako veličastne višine. Deluj-mo zanj, vedno in povsod in u-verjeni bodimo, da se bo nam tu-di ona v slučaju potrebe hvaležno odzvala. Moja želja je, da vsakdo deluje po svoji moči v njen pro-speh; dolžnost vsakega člana je, delovati v prid iste, če ne s pe-rom, pa z vestno agitacijo. Ni moj namen, razpravljati o tem po-drobno, to prepuščam drugim bolj izkušenim močem: moja skromna želja je le, da bi člani, ki se zani-majo za napredek naše mlade or-ganizacije, po svoji moči skrbeli tudi za njeno bodočnost ter obra-čali nanjo svojo pozornost vedno in povsod. Cenjene g. dopisnike prosim, da pridno razpravljajo to vevlačno vprašanje, kajti s tem vzbudijo zanimanje za napredek

Zveze tudi ostalih članov. Se še oglašim.

I. Smuk, tajnik
dr. Lunder-Adamič št. 20, S. S. P.
Zveze.

Javna zahvala.

Zahvalujem se vsem sobratom S. S. P. Zveze za veliko pomoč iz-kazano mi v svoji bolezni. Ravno danes prejel s pošto \$5.00 od dru-štva št. 7 S. S. P. Zveze iz Arona, Pa., in \$4.50 od dr. št. 14 S. S. P. Zveze iz Yale, Kans.

Zahvalujem se tudi prejšnjim darovalcem.

Leta 1909 sem prišel zdrav in vesel v Ameriko. Pri delu v Mc-Guire, Colo., sem se pa poškodo-val na obeh in 29. 11. 1911 sem se podal skoro slep v staro domovi-no. Bil sem član S. S. P. Zveze, katera je zame skrbela prav po bratovsko in mi lajšala gorje. Ne vem kaj bi počel, če ne bi bil pri Zvezi. Podpora sem dobil pošteno izplačano in bratje so me še po-svoje podprli, da sem lahko odpo-toval v ljubljeno mi Slovensko deželo.

Bodi vsem srčna hvala!

Anton Milič,

Repnič št. 16, Prosek,
Primorsko, Avstrija.

ZASTOPNIKI "GLAS SVOBODE".

ARKANSAS.

Za Forth Smith: J. Zajc.

CALIFORNIA.

Za San Francisco: A. Serjak.

COLORADO.

Za Denver: E. Gorše.
Za Somerset: K. Grušovnik.
Za Pueblo: M. Kochevar, B. Kirn.
M. Javornik in F. Stupar.
Za Salda: F. Miklič.
Za South Canon: M. Ohkraut.

ILLINOIS.

Za Chicago: V. S. Skubic in A. Anžiček.
Za De Pue: D. Badovinac.
Za La Salle: M. Brgles.
Za Waukegan: J. Gantar.
Za Joliet: P. Skole.
Za So. Chicago: F. Klobučar.
Za Brereton: I. Petje.
Za Springfield: A. Pekol.
Za Pullman: J. Tisol.
Za Witt: D. Senuškar.
Za Livingston: A. Zupan.
Za Hillsboro: J. Deželak.

IOWA.

Za Buxton: J. Palčič.

INDIANA.

Za Clinton: J. Albreht.
Za Indianapolis: A. Ivančič.

KANSAS.

Za Frontenac: J. Kolar.
Za Pittsburg in okolico: A. Lipošek.
Za Mulbery: J. Lekše.
Za Girard in Franklin: J. Žabkar;
J. Žager.
Za Columbus: J. Zakrajšek.

KENTUCKY.

Za Browder: L. Jeras.

MINNESOTA.

Za Bivabik: J. Delak.
Za Ely: J. Judič.
Za Aurora: J. Rožanc.
Za Chisholm: M. Grahek.
Za Gilbert: A. Strle.
Za Hibbing: R. Kure.
Za Buhl: Joe Drobnič.

MICHIGAN.

Za Calumet in okolico: F. Lesar.
Za Baltic in okolico: M. Likovič.

MONTANA.

Za Butte: J. Kozan.
Za Roundup: J. Cerovšek.
Za Washoe: J. Chadeš.
Za East Helena: F. Smith.
Za Bear Creek: Jos. Jerman.

OHIO.

Za Cleveland: Ig. Smuk.
Za Collinwood: F. Požel, J. Potočar.
Za Barberton: R. Pužel.
Za Lorain: F. Vevar.
Za E. Palestine: S. Čučit.

OREGON.

Za Oregon City: P. Kurnik.

PENNSYLVANIA.

Za Adamsburg: J. Klaužar.
Za Arona in okolico: M. Brunet.
Za Broughton: J. Žitnik.
Za Lloydell: J. Culkar.
Za Manor in okolico: F. Demšar.
Za Canonsburg in okolico: B. Godec.
Za Claridge: A. Pracek.
Za Moon Run: Jos. Seme.
Za Darragh: J. Hauptman.
Za Reading: I. Krizan.
Za Johnstown in okolico: M. Strukelj.
Za Imperial, Dunlo in okolico: L. Strle in M. Mladkovič.
Za Conemaugh: I. Travnik.
Za West Newton: B. Vertačnik.
Za Forest City in okolico: F. Leben.
Za Marianna: M. Čebašek.

UTAH.

Za Scofield, Winterquarters in Clear Creek: J. Zajec.
Za Kenilworth: J. Juvan.
Za Sunnyside: J. Lončarič.

WASHINGTON.

Za Black Diamond: J. Plavec in M. Petchnik.

Za Superior: L. Demšar.
Za Sublet in okolico: F. Kolar.
Za Rock Springs: M. Batič in A. Justin.

POTUJOČI:

Za Severozapad: Jos. Keržič.
Za Vzhod: M. Kranjc.

Zdravljenje v 5 dneh

VARICOCELE
HYDROCELE
BREZ NOŽA
IN BOLEČIN.

Ozdravim vsacega, kdor trpi na Varicocele, Structuri; dalje ozdra-vim nalezljivo zastrupljenje, živčno nezmožnost, vodenico in bolezni tičočih se moških.

Popravite Vaše zdravje.

Ozdravim pozitivno želodec, pljuča, ledice in nepravilne v jetrih.
(Za neuspešno zdravljenje ni treba plačati.)

TAJNE MOŠKE
BOLEZNI

ZGUBA NAGONA, BOLEZ-
IV LEDICAH IN JETRIH
zdravim hitro za stalno
in tajno. Živčene one-
moglosti, slabost, na-
por, zastrupljenje in
zguba vode.

PLJUČA

naduho, Bronchitis, srč-
ne bolezni in pljučne
zdravim po moji najno-
vejši metodi.

ZASTRUPLEN-
JE KRVI

in vseh drugih kožnih
bolezni, kakor prišče,
lucije, onemoglost itd.

ŽENSKÉ
BOLEZNI

beli tok, bolečine v oza-
ture, garje, otekline,
podju in druge organ-
ske bolezni zdravim za
stalno.

Preiskovanje brezplačno. Govorimo slovensko.

DR. ZINS, 183 N. Clark St. Chicago
med Randolph & Lake

Odperto od 8 zjutraj do 8 zvečer. Ob nedeljah od 8 zjut. do 4 pop.

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsm Slovanskim
društvam za izdelovanje dru-
stvenih znakov, gumbov, zastav
in vsakerih potrebščin. Izdelek
je najfinejši in najokusnejši, pri
tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za
pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin.
Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

J. F. HALLER
GOSTILNA

prve vrste.
Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači
in importirani likerji. Tel. Canal 8096.

2103 Blue Island Av. cor. 21.St

SVOJI K SVOJIM!

"Ali že imate gramofon? Ali i-
mate slovenske gramofonske plo-
šče? Rabite li uro, verižico, prstan
ali kakoršnosibodi zlatnino in sre-
brnino? Vse to najdete v našem
ceniku, ktereja Vam pošljemo za-
stoj, in poštne prosto, samo
pišite ponj."

A. J. Terbovec & Co.

Nasledniki:

Derganc, Widetič & Co.
1622 Arapahoe St., Denver, Colo.

Dobra Unijska Gostilna, kjer se

mrzel in gorak prigrizek. Pod vodstvom

Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave.

velika dvorana za društvene in unijske seje, in
druga dvorana za koncerte, žentive in zabave.

M. KARA

1919 So. HALSTED ST.
cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati
svojo najboljšo zalogo

zimске in spomladne obuče.

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obval najnovejše kako-
vosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.
Druga vrata od Kasparjeve Bank.

Phone: Canal 80.

HOERBER'S CREAM OF MALT

Martin Nemanich,

GOSTILNA

Vogal 22. in Lincoln Street

Prost gorak in mrzel prigrizek vsak dan.

SLOVENCİ POSEČAJTE

"Little Bohemio"

kjer se toči izborna impor-
tirano pizensko, Anheuser
Bush in Olympia pivo.
Vse vedno na čepu!

Izvrstna kuhinja. Fina vina in smodke.

Za obilen poset se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop.

Loomis Str. v neposredni bliži-
ni Blue Island Av. in zap. 18. ul.

ITALIJO

IN ADRIJO

PO STARI IN ZANESLJIVI

CUNARD ČRTI

VSTANOVLJENA 1840.

Ogrsko-ameriška postrežba

Iz New Yorka v Reko via Gi-
braltar, Genovo, Neapolj in Trst.

Novi moderni parniki na dva vijaka.

Posebno izbrani za to plovbo:

SAXONIA - - 14.270 tonov
IVERNIA - - 14.210 tonov
CARPATHIA - 13.600 tonov
PANNONIA - - 10.000 tonov

CUNARD STEAMSHIP COMPANY, Ltd.

S. E. Cor. Dearborn and Randolph Sts., Chicago.
or Local Agents Everywhere.

G. VOKOUN

1411 W. 1

RAZNO IN DRUGO

Nova gorenjska železnica. Zadnji dan zasedanja kranjskega deželnega zbora je utemeljil posl. baron Apfalter nujni predlog glede nove gorenjske železnice.

Na Jesenicah bodo baže odpravljene tovarne in se zgrade v Trstu. Industrijska družba si bo na ta način lepe tisočake prihranila pri vožnji, ker dobiva rudo in reno po morju in železo zopet pošilja na jug. Potem se bo šele videlo, koliko je baron Schwegel Kranjski škodoval z železnico na Bohinju.

V Beli krajini bo za deželno-zborsko volitev kandidat S. L. S. profesor Karol Dermastija, kandidat liberalcev pa baže Mazele.

Proti ženski zapeljivosti. — Za dušni blagor svoje duhovščine nadvse vneti papež Pij X. je pravkar izdal dekret, ki prepoveduje duhovnikom obisk družb, kjer imajo dame več ali manj globoko izrezane obleke. Pravijo, da se vsled tega dekreta zlasti razburjajo škofje in prelajte, ki se ne marajo ločiti od takih družb.

Navdušena klerikalka. Brno, 21. februarja. Državno pravdnstvo je obtožilo 39letno šiviljo Alojzijo Bartušek zaradi izsiljevanja. Pisala je namreč poslancu Prochaski zaradi njegove protiklerikalne agitacije pismo, v katerem mu grozi, da mu bo zažgala njegovo hišo.

Čez en milijon pozabil. Varšava, 28. febr. Med predmeti, ki so jih potniki pozabili na tukajšnjem kolodvoru, se nahaja tudi kovčeg, v katerem je vrednostnih papirjev za 1.144.000 kron in en potni list.

Ljubljanski škof je odpravil več praznikov. Na štajerskem ostanejo vsi prazniki, na Kranjskem pa je odpravljen sedem praznikov in med njimi najlepši, tisti, ki so jih ljudje najbolj ljubili. Ljubljanski škof je odpravil naslednje praznike: svečnico, sv. Jožefa (deželnega patrona kranjskega!), Marijino oznanjenje, velikonočni in binkoštni ponedeljek, Marijino rojstvo in praznik sv. Štefana. — Ljubljanskemu škofu ljudje torej še ne garajo dovolj, moral jim je vzeti še sedem dni počitka in razvedrila.

Nasiljen mojster. V žužemberški občini se je učil pri čevljar-skem mojstru Francetu Kasici deček Ernst Jagodič. Dne 12. z. m. je poveril mojster dečku neko delo, ki ga pa vajenec ni opravil po mojstrovij volji. Surovi mojster je nato zagnal proti njemu velike čevljarške škarje s tako silo, da so predrle vajencu obleko in se mu zasadile 20 centimetrov globoko pod pleča v hrbet. Težko ranjenega dečka so prepeljali v kandijsko bolnico, nasilnega mojstra pa v zapor.

Boj z medvedom. V Mertovcu ob Kolpi je šel lovski najemnik J. Stimac s tovarišem na lov v strma pobočja, ki obrobajo Kolpo in dovoljujejo prostor samo tesnim, smrtonosnim stezam. Nenadno obstane pes pred visoko pečino, ki je kazala z gostim grmovjem razsteno razpoko, in prične lajati. Lovec sta takoj slutila, da je pes ovolal medveda. Z lovskimi noži sta odrezala mlado bukev in podrezala v razpoklino. Kmalu je prilomastil medved, ki sta ga sprejela lovec s svinčenkami. Kosmatinec se je raztogotil, jezno zarenčal, se upokončil in začel mahati s prednjimi nogami. Drzna lovec sta bila v skrajni nevarnosti; pred njima razdraženi medved, za njima strma pečina, na desno in levo zopet same pečine — beg je bil nemožen. Pretila jima je nevarnost, da ju strmoglavi medved v predpad ali ju pa raztrga. Iz tega obupnega položaja ju je rešil pes, ki je neprenehoma naskakoval medveda, lajal nanj in ga skušal uklati v zadnje noge. Da se ubrani nadležnega psa, se je medved zaokrenil proti njemu, pri tem pa je omahnil in se strmoglavlil 50 metrov globoko, kjer je obležal ves razbit. Zver je bila težka okoli 120 kilogramov.

Uboj v Malem Lipnju pred novomeško poroto. Dne 14. januarja tega leta so pili v Škufčevi gostilni v Malem Lipnju fantje iz Hinj in Lipnja. Nekako izivajoče in nemirno se je čeznašal Miha Papež, ki je poklical kozarec vina, ga vrigel ob tla, da se je razbil, samo zato, da bi razburil ostale fante in dobil povod za pretep. Ko mu pa

gostilničar Škufca ni več hotel dati vina, je šel s svojimi tovariši ven, kjer so najprej pretepli s pestmi in steklenico Ivana Černagoja, ki se jim je pa kmalu izmuznil in ušel. Ali prepiraželjni Papež ni imel še dovolj. Kmalu ga dohiti in ga začne pretepati vdrugič. Med tem pa pride mimo pretepačih se fantov Franc Žnideršič, slaboten in miren fant, z debelo palico v roki. Ker je Miha Papež, kakor pravi, mislil, da se ga hoče Žnideršič lotiti, je udaril Žnideršiča z debelim kolom po glavi, da se je zgrudil in še isti večer umrl, ne da bi prišel k zvesti. Obtoženec priznava vse in se zagovarja, da je hotel Žnideršiča udariti po rami. Po krivdoreku porotnikov ga obsodni sodni dvor na dve in pol leti težke ječe, z enim postom in trdim ležiščem vsak tretji mesec in temnico vsako leto na dan uboja, materi ubitega pa 1000 K.

Uboj v St. Petru. Na zatožni klopi sedi 20letni Franc Tratnik zaradi uboja 18letnega Alojzija Beve iz Kija pri St. Petru. Dne 10. februarja t. l. so šli okrog 10. zvečer Alojzij Beve, Juri Virant in Jože Brule, pojoč po cesti, vaso-vat v St. Peter mimo Tratnikovega hleva, kjer so stali brata Franc in Alojzij Tratnik in Franc Pleško. Jože Brule je šel trkat na okno organistove Mieke, ki je pa tisto noč spala pri sosedu. Zaradi tega so se vrnili in k njim se je priklonil tudi Franc Pleško. Nazaj grede iz St. Petra so zopet peli fantovske pesmi, kar pa ni ugajalo Francetu Tratniku, ki je rad gledal sam organistovo Mico in je bil tudi jezen na te vasovalce. Da bi jih oplašil, je začel metati kamenje za njimi, nakar je prišel Juri Virant nazaj in rekel Tratnikoma: "Če ste fantje, pojdite z nami, pa bomo eno zapeli". Franc Tratnik pa ga je udaril s kolsem po roki in nogi. Ker so se zaslišali udarci, je prihitel k Tratniku Alojzij Beve z vzklikom: "Primojduš, kaj pa je to?" Toda komaj je bil Beve pri Tratniku, ga udari ta s svojim kolom po glavi s tako silo, da se Beve zgrudi one svečeni na tla. Drugi dan je umrl v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji na otrpenju možganov. Obtoženi ne taji krivde in se kesa dejanja in pravi, da je hotel Beveca udariti po roki. Po krivdoreku porotnikov ga obsodi sodni dvor z uporabo olajševalnih paragrafov 35 kaz. zak. in 338. kaz. prav. reda po paragrafu 142 na leto in pol težke ječe, pojstrene s postom in trdim ležiščem vsako četrtletje in v povrnitev stroškov kazenskega postopanja.

Klerikalne kupčije pri tripolitanski pustolovščini. Vojni poročevalec socialističnega glasila "Avantija" poslanec sodrug Musati poroča o novi in neverjetni nepoštenosti klerikalnega denarnega zavoda Banco di Roma. Kmalu po osvojitvi Tripolisa je poslala italijanska vlada večjo zalogo žita v Tripolis, da omeji bedo domačega prebivalstva; zaloga je obsegala 20.000 vreč pšenice po 64 kilogramov. Vojaške oblasti so žito pravilno razdelile; ko pa je bila polovica že razdana, je predlagal prejšnji konzul Pestalozza, da naj se razdeli namestu žita rajše moka. In izročili so okoli 10.000 vreč žita mlinu rimske banke, da ga zmelje. Mlin je žito tudi zmlel, toda domačinom se ni razdelila moka iz tega žita, ampak klerikalna banka je nakupila neko nezdravo smradno snov in jo razdelila za "moko" med revno prebivalstvo. O tej imenitni klerikalni "moki" si bomo najljepše napravili pravo sodbo, ako pomislimo, da je niti sestranci in lakote umirajoči Tripolitanci niso mogli uživati. In kaj je napravila patriotična banka z dobro moko? Prodala jo je nazaj za živila vojakom! Navdušenost italijanskih "patriotov" za roparski pohod je vedno bolj razumljiv, saj jim je vir prekrasnih špekulacij, kakor si jih plemenita kapitalistična duša le želeli more. "Avanti" poziva vlado najodločneje, da stori že konec tem lopovstvom kapitalističnih "patriotov".

Bošnjaki proti hrvaškemu banu. Zaradi nasilstev na Hrvaškem so bile dne 18. z. m. velike demonstracije v Sarajevu na trgu pred katoliško cerkvijo. Zbralo se je bilo več tisoč ljudi. Policija je udarila na nje s sabljami, da bi jih razgnala. Demonstranti so začeli streljati in metati kamenje na po-

licijo, ki se je morala umakniti. Neki mohamedanski dijak je bil obstreljen, zadet baže od demonstrantov. Nastopilo je vojaštvo z nasajenimi bajoneti. Množica je kričala: Z Madžari iz Bosne ven! Demonstracije so se udeležile vse stranke. Drugi dan so demonstrirali poslanci v bosenskem saboru. Soglasno so podali izjavo, da obsojajo teptanje državljanских pravic na Hrvaškem in v znamenje globokega ogorčenja so vsi skupaj zapustili zborniško dvorano. V Zagrebu se ponavljajo demonstracije in protestni shodi.

Italijansko-turška vojska stane veliko denarja, ne kaže pa nobenih uspehov. General Caneva je v Rimu izjavil, da so tudi za prihodnje pričakovati le mali uspehi, pa z največjimi žrtvami. Italijane stane vojska v Tripolitani vsak dan 2 milijona lir; 150.000 mož imajo ondi, pa proti 30.000 Turkom ne morejo nič opraviti.

Kako kuretino obvaruješ zaje-davcev. — Kuretino rade nadlegujejo kurje uši, pršice, kurje uši, pršice, kurje bolhe in stenice. Uši so 3 mm velike in zelo nadležne. Pršice so prav drobne, pa še bolj sitne; narede, da žival hujša in perje izpada, piške celo poginejo. Podnevu so te živalice po spranjah desk, ponoči pa gredo na kokoši. Enako zopne so tudi bolhe, še bolj pa stenice, ki lahko končajo vso kuretino, če jih ne preženeš. Kako preganjati te škodljivce? Kurnik naj bo snažen. Namaži ga s karbolovo kislino ali z lizolom (40 g na 1 liter vode), naredi inova gnezda in nove grede. Les v kurici prebeli, ali pa ga s terom namaži. Za nastilo ni dobra slama ali žaganje, ker se v njem one živalice šele prav rede. Najboljši je pepel, pomešan s peskom, ali pa potrosi tla z apnenim prahom. Tudi naftalin konča zaje-davce, žival pa lahko potreseš z mrčesnim praškom in janževcem. Če se kure lahko hodijo kopat v pesek in pepel, se pa tudi iznebe mrčesa.

Zgube Italijanov.

Rim, 6. marca. — Ker se italijansko vlado ljuto napada, je italijansko vojno ministerstvo izdalo statistiko o svojih izgubah v italijansko-turški vojni od nje začetka 2. marca 1911. Po poročilu je padlo 37 častnikov in 499 mož. Pogreša se pa 323 mož in 1 oficir. Če pomislimo, da je teh 323 mož gotovo zgubljenih in postreljenih od Arabcev, so izgube Italijanov le velikanske. Jako zanimivo je to na poročilu, da ne omenja žrtev solnčnarice, nezdod, in zahrbtnih ubojstev in raznih drugih stvari, ki čakajo vojaka v afriških puščavah.

SLIKE ZNAMENITIH SLOV. MOŽ.

"Slovenski Ilustrovani Tednik" je izdal slike Prešerna, Jurčiča in Gregorčiča, ki so 47—53 cm velike in krasno v dveh barvah tiskane. Dobijo jih naročniki brezplačno kot nagrado. Slike so res lepe in bodo v kras bodisi knjižnici sobi, kakor tudi gospodskemu salonu. Slovenci, proslavite spomin svojih velmož, s tem, da krasite svoja stanovanja z njih slikami. Znak naše nezavezanosti in mladosti je, da ne krasimo svojih stanovanj s slikami svojih zaslužnih mož. Dosedaj žal Slovenci nismo imeli lepih in cenih slik naših velmož, a sedaj se nudi vsakomur lepa priložnost, da dobi lahko brezplačno krasne slike Prešerna, Jurčiča ali Gregorčiča. Naročite se torej na "Slov. Ilustr. Tednik", ki prinaša vsak teden mnogo zanimivih slik in čtiva o znamenitih dogodkih doma in na tujem.

Vsi naročniki "Slov. Ilustr. Tednika" dobe vsako leto brezplačno velik, bogato ilustrovan koledar, novi naročniki ga dobe tudi za leto 1912. — "Slov. Ilustr. Tednik" je nepolitični in neestrnarski list in ga vsem prav toplo priporočamo, da si ga naroče. — "Slov. Ilustr. Tednik" je edini slovenski list te vrste in bi se naj razširil med vse slovenske kraje in vse slovenske rodline.

Naročnina za Ameriko znaša 3 dolarje za celo leto in 1 dol. 50 cent. za pol leta. Kdor želi slike Prešerna, Jurčiča ali Gregorčiča naj pridene za ovoj in poštino 20 cent. Denar je poslati ali na banko Frank Sakser, 82 Cortland Street, New York ali pa naravnost upravnistvu "Slov. Ilustr. Tednika" v Ljubljani, Avstrija-Evropa.

50.000 KNJIŽIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vpešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitev moči, reumatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranici, ledvicah in v mehurju. Ako ste izgubili nado in ako vam priseda zabadačo denar dajati, tako pišite po ono **zdravilno knjižico**, katero vam nemadoma pošlemo in bodite uverjeni da o zdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekoristne knjižice. Ona vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštino. Izpolnite dolnji odrezek in ga nam pošite in mi vam pošijemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK SE DANES IN POSLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicag. Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s katero pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo tako pošlite.

Ime.....
Pošta..... Država.....

TUJA SLABOST.

Nekatere osebe napade mnogokrat slabost, katere izvira ne vedo. Pride nedomoma, brez vsakih znakov in stori ljudi nezmožne za delo. Ta tuja slabost se pripisuje skoro vedno neredni prebavi. Počuti se v želodcu, jetrih ali črevesju, v slabi krvi in nervoznosti. Take osebe mnogokrat poskušajo razna zdravila, močne pijače, toda vedno brez uspeha. Kar oni rabijo, je ono veliko zdravilo, ki deluje v vseh prebavnih organih, in ki

IZČISTI CELO TELO,
DA ZDRAVO KRI,
VREDI PREBAVO.

Ta pripomoček, ki se naj zavživa pri vseh članih družine in katero bi moral tudi Ti vedno rabiti v vseh slučajih slabega počutja, je veleznano:

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

To naravno zdravilo, sestavljeno iz grenkih želišč in rdečega vina, ima velik delokrog, zato ker tako uspešno deluje v vseh neprilikah prebavnih organov katere so vendar fundament zdravju. Moral bi rabiti to zdravilo v

bolezni želodca in črevesja,
zabasanosti in spolovil,
ponavljajočemu glavobolu,
revmatičnih napadih,
nevralgiji in nervoznosti,
mnogih ženskih bolezni,
slabem počutku po jedi,
težkem spuščanju vetrov

in vseh bolezni, kjer se pokaže zguba teka in simptoni slabosti. V lekarnah.

JOS. TRINER

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

COLORADO COLUMBINE BREWING CO.

Domača pivovarna. Slovenci, podpirajte domačo industrijo!

JOE GOLOB, predsed., blagajnik in upravitelj. URAD: 103 Harrison ave., LEADVILLE, COLO

"NARODNA DVORANA" in NARODNI SLOVANSKI SALOON

4837-43 Washington St., DENVER, COLO. Vedno domače dobro vino, likerji i cigare.

Vsi Slovani se zbirajo v tem salunu! Za obisk se priporoča JOHN PREDVOYICH, lastnik

RAILROAD EXCHANGE BAR

2245 Larimer St. Denver, Colo.

Slovincem se priporoča kot dobra domača salunarja.

Louis Prosek in Joe Fischlin

LOUIS ROBSEL

SALOON

Vedno sveže pivo, izvrstno žganje in pristno domača vina.

460 Grand ave. KENOSHA, WIS. Telefon 1199

000000000000000000000000

PIRUHE

pošiljajo naši rojaki radi svojim sorodnikom, prijateljem ali znancem v staro domovino in to seveda najraje v gotovem denarju, kar pa najhitreje, najvestneje in najceneje preskrbi

FRANK SAKSER CO.,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Podružnica:

6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljše postreže? Sedaj pošiljamo

100 kron avstrijske veljave za \$20.50 s poštino vred.

Angleščina brez učitelja!

Po navodilu slovensko-angleške slovnice, tolmača in angleško slov. slovarja. Knjiga trdo v platnu vezana stane \$1. in jo je dobiti pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y. Največja zaloga slovenskih knjig. Pišite po cenik.

PISMO.

Spisal A. Novačan.

Zdi se mi včas, da je vse na svetu enolično, ljudje in živali, rastline in kamenje, črna zemlja in modro nebo nad nami; da je vse notranje in zunanje življenje brez svrhe, in da bi ne bilo treba toliko različnih oblik, ko je vendar vse le mučno prehajanje od rojstva do smrti. Zakaj ni Bog takrat, ko je dihal v glino, dihnul rajše v celo zemljo in ustvaril le enega velikega človeka, ki bi zadovoljno čepel v vsemiru in se igral z zvezdami. Kregal se z luno, ki bi hotela včas spati na njegovem velikem sreču, bratil se s solncem in hodil z njim od vzhoda do zahoda. En sam človek bi bil, velik bi bil, nikoli ne bi umrl. In božja slava ne bi trpela pomanjkanja, kajti veliko srce, velika slava — in vroča ljubezen. Oj da, ko bi ne bil gospod Bog delil še tisto malo gline v dvoje, ko bi ne bil vstvaril ono divno dvojino, manj bi bilo skrbi in trpljenja.

Tako sem mislil danes zjutraj in se nemalo razjezil, ko je mojih filozofskih misli sled zablodil v fantaziji. In še z večjo ljutostjo sem se obrnil na svojega sosedo, mladega slovenskega vojaka, ki je na postelji sklonjen zrl v mene s svojimi steklenimi očmi. Izmed vseh je bil zmirom najtišji, z nikomur ni spregovoril besede. Le sinoči, ko sva se kregala z nekim širokoustnim Nemcem zaradi narodnosti, me je tako hvaležno pogledal in mi pred spanjem napravil posteljo. Bilo mi je zelo neljubo, ko sem se mu zahvalil, ker nisem mogel prenašati njegovega ponižnega pogleda. Celo to noč ni menda nič spal, kajti bled je bil in tako majhen na dolgi, beli postelji.

— Zakaj ne spite? ga vprašam. Povesil je oči, jih zopet povzdignil in si v zadregi popravljal oedejo. Ponovil sem svoje vprašanje z dostavkom, če mu je slabo.

— O ne, je začel jecljaje. Saj le nekaj bi vas rad prosil, ne zamerite mi. Sinoči ste tako lepo branili "slovešno", pa sem si mislil, da ste sigurno iz naših krajev. Tudi pri nas doma imamo študenta, (povedal je ime) ki zmirom brani "slovešno". Pisati znate dobro, zato vas prosim, da mi napišete pismo.

Začel me je zanimati. Njegov topli, iskreni glas, zabijač se v sladkih notah prlekkega narečja, me je naenkrat osvojil; mahoma sem razumel njegove steklene, motne poglede in njegov molk skozi vse te puste dneve najinega sosedovanja. Vzdignil sem se na postelji in ga vprašal:

— A kako pismo naj bi vam napisal? Do očeta, do matere, do vaše ljubice zaljubljenca?

Moj nasmeš ga ni mogel spraviti iz otožne resnosti, ki je gledala iz njegovih oči. Temveč se je skrbno ozrl po spečih tovariših in začel na dolgo in široko, včas pretrgoma in boječe, včas naglo pripovedovati o svoji nesrečni ljubezni.

Čul sem že dosti ljubezenskih vzdihov in tistega dolgega nepretrganega pripovedovanja o nezvesti ljubici, ki je taka in taka, a vendar se vrača srce v vsako svojo željo k njenim očem, ki gledajo drugega. Čul sem že dosti kletev, videl dovolj solza, a čudno, nikoli nisem občutil usmiljenja z jadrnim zaljubljenecem ali zaljubljenko, sam bog ve zakaj. Menda se nam protivi tisto ponižanje, ki s pomočjo varljive domišljije idealizira ošabno ljubico in zatre ponos do smešnega, poskakujočega jadikovanja, da je človeka sram, kadar mine vihar in se mu povrne razmišljujoča treznost. Še bolj čudno pa je, da vidimo to le pri drugih sami sebe pa obdajamo z mučeniško gloriole in na vsakih vratih trkamo za sočutje. Pa naj si bo tako ali tako, lepa je norost, zmirom lepša od prefrigate računskih nalog z življenjem. Če ni usmiljenja, naj bo odkrito razumevanje, a Janez, žalostni fant, ne zna računati!

Kako je pripovedoval, pel, tožil, slikal, risal enostavno po slovenski, dokler mi ni pričaral v bolestni spomin domačo vas... V jeseni je bilo, in vse dobre ptice so se selile na jug. Po zelenih travnikih nosil je veter rumeno listje, bele črede tolstih govod se pasle v složnih skupinah, a psmi mladih pastirjev oživljale nepre-

gledno zeleno plan. Solnce je plavalo v redki sivkasti megli proti zahodu, a vrhovni daljnih gora se svetlikali v medli večerni zarji. — Pod starim hrastom sta sedela Janezek in Pepica, oba otroka štirinajstih spomladi. Gledala sta zahajajoče solnce, in Janezek je rekel Pepici:

— Glej, zdajle zaide solnce... Pa ni videl solnea, gledal je v njen obraz, in je čutil v svojem sreču sladko bojazen pred njenim rdečim licem.

— Komaj še ped visoko visi nad gorami, kmalu bo mraz, kmalu bo noč...

Pepica je imela zlate uhane od svoje birmške botre. Kadar je nagnila glavo, so se zazibali zlati obročki in se skrili v mehkih lasih, ki jih je bilo toliko. In Janezek je čutil v svojem sreču sladko bojazen pred njenimi mehкими lasmi.

— Ti si kakor ciganka! — Ciganka? se je začudila Pepica in je vstala užaljena. Janezek je videl bele nožice in je čutil sladko bojazen pred belimi nožicami.

Takrat se je začela ljubezen s strahom in zadregami. Dve leti pozneje je kumoval mesec prvimi poljubom in dvoje vročih src je plantelo v mladostnem ognju do zgodnjega jutranje zarje.

In poteklo je še pet srečnih let, zopet je prišla jesen. Fantje so pili in vriskali po vasi, vsak je imel šopek, Janez najlepšega. Ukali so in peli, pri sreču pa jim bilo hudo, Janezu najhujše. Šli so v železno sužnost in se bali treh dolgih let. Sužnosti se niso bali in ne treh dolgih let. Zavoljo ljubice jih je morila skrb, da bi jih ne prevzeli poredni izpeljenčki, ki so ostali doma. Že pojejo, že vriskajo skozi vas, a dekleta prisluškujejo. Ni pravi, si mislijo in se obrnejo od okna proč. In vendar ne morejo spati... Pa dekleta v naši vasi so bila zmirom zvesta, in če pride nepravil vasovat, ga polijejo z vodo. Kajti dobre ptice gnezdi jo le enkrat v letu, naša dekleta ljubijo le enkrat v življenju. Če pride kaj drugega, ni več ljubezen, to so le hude razmere, ki pa obdajo srce s temnimi sencami, da je nesrečno do smrti.

Tako je govoril zaljubljeni Janezek in polagoma se je storil bel dan. In ko se je storil bel dan, sva bila že v pustnem času, na njegovem prvem dopustu tam v lepi domovini. Pepica je ohranila zvesto srce in je jokala veselja. In sta plesala do devete ure, katere se je Janez privadil pri vojakih. Pa je rekel ljubici, naj bi šla domov, ker je že pozno. In sta šla, tesno objeta, po blatni cesti, oba nezadovoljna, oba močke. Zakaj? Ni vedel Janez, ni vedela njegova ljubica. Prišla sta do njenega doma, in tam pred hramom pod jablano, ki jo je posušila zima, se mu je oklenila okrog vratu in je prosila: "Ostani pri meni noč, ljubček moj! Kaj boš hodil domov, ko je cesta blatna in je že temna noč." A Janez je menda zmotil hudi duh ošabnosti, ker je brez pomisleka odgovoril dekletu, da pojde nazaj v gostilno in da še hoče malo plesati. In še bolj se ga je oklenila, ponavljala je svojo prošnjo: "Glej, jutri odideš, ljubček moj, bogve kdaj se zopet vidiva. Pridi k meni, celo noč te bom držala krog vratu in te poljubljala na tvoje žalostne oči." Povedala ti bom, kako mi je hudo brez tebe, ki greš tako daleč od mene. Ostani, prosim te!" A Janez je že premagal hudobni duh ošabnosti; šel je nazaj v gostilno in je plesal do belega dne, potem je odrinil brez slovesa in brez rož v tuje kraje.

Ko pa je poteklo nekoliko dni, se je vzbudila stara ljubezen s staro močjo. Pisal je dolga pisma, pa odgovora ni bilo nikoli. Jel je premišljevati v svojem sreču, ki ni imelo mira, ne ponoči, ne podnevi. Vedno bolj je postajal žalosten, včas je jokal... In je začel telesno hirati, slabeti, dokler ga niso prenesli v bolnišnico.

Tukaj že leži tri tedne in še huje se mu je tukaj. Vsak dan se spravlja k pisanju, pa se mu zdi, da je vsaka beseda, ki jo napiše premajhna, preslaba, da bi mogla popraviti njegov greh in ganiti naščevalno ljubico.

Bodite tako dobri in ji pišite v mojem imenu. Pa nič takega od rož in ptic, ampak globoko v srce segajoče besede jo bodo omečile.

Rekel sem mu, naj napiše pismo sam, jaz pa mu ga popravim, v

kolikor bo potrebno. Poslušal je moj svet in je po zajutruku začel pisati. Pisal je celo dopoldne, celo dopoldne, sedeč na postelji zvečer pa mi boječe vročil s svinčeni kom popisan in prečrtan papir. Zgoraj je bilo z velikimi, nerodnimi črkami napisano: Preljubo mi dekle! Pismo samo pa se je z mojimi spremembami glasilo takole: Ko bi ti vedela bolečine mojega srca, izmolila bi za mene očenaš, ali pa bi zapustila sedanje ga svojega ljubčka, če ga imaš, in bi prihitela k meni, celit moje rane. Mislim sem, da te bom pozabil, ko so bile zastoj vse moje prošnje, zdaj pa vidim, da to ne gre. In kakor padajo solnčni žarki na visoke in strme gore, tako se jaz obračam do Tete, da bi Te ganila moja vroča ljubezen. Moje besede mi pridejo iz srca, in s tem žalostnim srcem Te hočem še enkrat vprašati kako in kaj je s Teboj. Saj ni bilo nikoli nobenega sovraštva med nama, nikoli si nisva rekla žal besede, najina ljubezen je cvela celih sedem let. Če sem bil jaz tistega večera slabe volje, mi moraš odpustiti, saj veš, da so vojaki samosvoji ljudje. — Lahko mi to odpustiš, meni se zdi, da mi lahko z eno samo lepo besedo odpreš stara nebesa, kjer bi zopet zakraljevala najina ljubezen. Moje upanje še vedno bedi, da se boš spomnila še enkrat na mene. Ako mi to upanje ne bo splavalo po bistri vodi, potem se mi bo moje srce olajšalo. Pa rad bi znal, zakaj si mi to storila, da si mi srce umorila? Ni več tako lepo na svetu, kakor je bilo poprej, ko sem še bil pri Tvojem sreču zapisan, ko sem se imenoval še ljubček Tvoj. En majhen odgovorček Te prosim, da se mi odvali težka skrb, ki na mojem sreču kaj drga kača leži. Saj veš, da sem zmirom le Tebe ljubil in si mislil, da boš še moja nevesta. Zdaj pa ni tako, pa odgovorček dobim, kaj ne? Če ga pa ne dobim, bom pa umrl. Nikoli ne boš zvedela, kje je moj grob in prav se Ti bo zgodilo, če Te bo srce bolelo. Ostani mi zdrava, jaz pa Tvoj najboljši prijatelj, če že ne kot ljubček Tvoj.

Prepisala sva pismo na čisto, zaprla kuverto; jutri ga odnese strežaj na pošto, danes je že prepozno. Pepca ga prejme v dveh, treh dneh in če bo pridna, dobiva "odgovorček". Janez čaka nanj kakor na sodnji dan, in meni se zdi, da je govoril resnico, ko se je v pismu spomnil na smrt.

Tudi jaz sem radoveden in pričakujem z največjim zanimanjem "odgovorčka". Do takrat pa bom tolažil Janeza z najlepšimi mislimi, ki mi jih prinese dolga noč. In vem, da bo na moji strani, če se bom zopet kregal z Bogom; zakaj ni takrat, ko je dihal v glino, dihnul rajše v celo zemljo in vstvaril le enega človeka, ki bi zadovoljno čepel v vsemiru in se igral z zvezdami. Kregal se z luno, ki bi včas hotela spati na njegovem velikem sreču, bratil se s solncem in hodil z njim od vzhoda do zahoda. Velik človek bi bil, sam bi bil, nikoli ne bi umrl. In ne bi poznal one divne dvojine, ki vlada z nami in ne da našim srcem pokoja.

DOBROTNIK.

Oskar Wilde.

Noč je bila in samota vsenaokolo.

In v daljavi je videl zidove okroglega mesta in se je napotil v mesto.

In ko se je približal, je zaslišal v mestu ranje veselih nog in smeh veselih ust in glasno zvonenje harf. Na vrata je potrkal in eden od straže mu je odprl.

Zagledal je hišo, vso iz mramorja, in lepi mramorni stebri so bili pred njo. In evetje je viselo po stebrih in baklje iz cedrovine so svetile znotraj in zunaj. Vstopil je v hišo.

In stopal je po dvorani iz kalcedona in po dvorani iz jaspisa in je dospel v veliko slavnostno dvorano okenčane in ustni rdeče od vina.

Vzad se je dotaknil njegovih pleč in mu dejal: "Kakšno je tvoje življenje?"

In mladenič se je obrnil in ga je spoznal in mu odgovoril: "Govorim sem bil, pa si me ozdravil. — Kakšno naj bo moje življenje?"

In zapustil je hišo in šel po cesti.

Čez nekaj časa je ugledal ženo s poslikanim obličjem, v pestrem

obličju, noge z biseri obložene. In za njo je počasi stopal mlad človek kakor lovec in njegova obleka je bila pisana. In obraz žene je bil lep kakor obličje malika in oči mladega človeka so gorele od strasti.

Počasi jima je sledil in se dotaknil roke mladega človeka in mu dejal: "Zakaj strmiš v to žensko?"

In mladi človek se je obrnil in ga je spoznal in mu dejal: "Slep sem bil, pa si mi vrnil luč oči. Za kaj drugega naj mi bo?"

Pa ga je prešel in se dotaknil pestrega obličja ženske in ji dejal: "Ali ne poznaš druge poti kot pot greha?"

In ženska se je obrnila in ga spoznala; zasmejala se je in rekla: "Odpustil si mi moje grehe in ta pot je pot veselja."

Pa je odšel iz mesta. In zapustivši mesto je opazil mladega človeka jokajočega.

Stopil je k njemu in se dotaknil njegovih dolgih kodrov in mu dejal: "Zakaj jočeš?"

In mladenič se je ozrl kvišku in ga je spoznal in odgovoril: "Umrli sem, pa si me obudil od mrtvih. Kaj drugega mi ostaja kot jok?"

Milijon za kardinalski klobuk. New-Yorški nadškof Farley je bil imenovan v zadnjem konsistoriju za kardinala. Na to je hodil nekaj tednov po Rimu od cerkve do cerkve, od samostana do samostana. Njegov tajnik je moral neprenehoma odpirati čekovno knjigo, tako da je razdal kardinal nad milijon frankov. Vatikan je dobil od tega malenkost 100.000 fr. Kardinalski klobuk se ne kupuje, ali se plača pozneje prav drago. To so Američani razumeli in papež je voljan podeliti še mnogim Amerikancem kardinalski klobuk, kajti časi so od dne do dne slabši.

IŠČE SE

dobra služkinja za domače delo pri slov. družini. (Na starost se ne gleda.) Plača po dogovoru. — 1867 Sheffield Ave., Chicago, Ill. 15-22-29

NA PRODAJ.

Lota nasproti slovenske cerkve na West Allis, Wisc. (blizu Milwaukee). Vrednost lote je \$600, a dobiš jo za \$356.00 če se oglašiš s predplačilom do 1. maja. Več poizveš pri Johnu Slak, 400 Reed St. Milwaukee, Wisc. ali pa pri Franku Slack, Box 397, Wilburton, Okla. 3-22-12

Slovenecem in Hrvatom se priporoča kot domače vinotičeč

STEVE JAKŠE,

izdelovalec in prodajalec vina na debelo. Se priporoča za obila naročila! Naslov:

STEVE JAKŠE,

Box 657 Crockett, Cal.

Eagle Bar

117 East Northern ave., Pueblo, Colo. Vedno za dobiti Walterjevo sveže pivo; dobro domače žganje in pristno vino in raznovrstne smotke.

Slovenci obiskujte naju! RUDOLF KARLINGER & JOS. ZAKRAJŠEK, lastnika.

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill. Telefon Canal 1439.

ODVETNIK

PATENTI

CARL STROVER

(Sobe števil 1009) 133 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL. TEL. 3989 MAIN

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.

Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarne je najboljšje.

PILLSBURY'S BEST FLOUR

40 LET

v kaptiji.

Kakovost vedno ista.

Povsod za kupiti.

GLAS SVOBODE CO.

1809-1813 Loomis St., Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem družstvom, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

družvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

Pilsen Auditorium Restavracija in Bufé

JOS. FALTA, lastnik

1657-61 Blue Island Ave., Chicago.

Največje dvorane na zapadni strani Chicago.

Importiran Pilsner, Anheuser-Busch, Michelob in Pilsner vedno na čepu. Importirana vina in cigare.

TELEFON CANAL 4250.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje se popolnoma zdrave zobe? Pušiš jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 2127.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhofen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO, ILL.

Hrani in pazi na svoj denar!

Zmanjšaj stroške, zvišaj prihranke in blagoštanje je zagotovljeno. Nepusti svojega denarja v nemar, spravi ga v delo doprinašajoč 3 proc. obresti. Lahko začneš z \$1.00.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

2007 BLUE ISLAND AVENUE.

Odprto v soboto zvečer
od 6 do 8.

Prihranka čez pol milijona
dolarjev.

Vstanovljena 1890.